

1 četvrtak, 22.01.2009.
2 [Otvorena sjednica]
3 [Optuženi su ušli u sudnicu]
4 [Svjedok je ušao u sudnicu]
5 ... Početak u 14.19h
6 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.
7 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.
8 Izvolite sjesti.
9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobar dan. Molim da se najavi predmet.
10 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Dobar dan. Ovo je predmet IT-05-88-T,
11 *Tužilac protiv Vujadina Popovića i drugih.*
12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Vidim da su svi prisutni,
13 optuženi. Nema gospodina Ostojića, gospodina Haynesa i gospodina Bourгона.
14 Dobar dan, generale.
15 SVJEDOK: Dobar dan.
16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro došli još jednom. Gospodine
17 Vanderpuye, možete li Vi sada zaključiti Vaše unakrsno ispitivanje?
18 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala. Dobar dan. Dobar dan kolegama.
19 SVJEDOK: SLOBODAN KOSOVAC [nastavak]
20 Unakrsno ispituje g. Vandepuye: [nastavak]
21 [Tužilac ispituje putem prevodioca]
22 P: Dobar dan Vama, generale.
23 O: Dobar dan.
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Generale, jučer smo, pri završetku radnog dana, govorili o Vašoj
2 ekspertizi za procjenjivanje funkcionalne odgovornosti raznih pripadnika Glavnog
3 štaba. Kad govorimo o procesu donošenja odluka u vezi sa UNPROFOR-om i
4 međunarodnim humanitarnim konvojima, imate li Vi neku specifičnu ekspertizu za
5 procjenu funkcionalne odgovornosti ljudi koji su sudjelovali u tom procesu
6 odlučivanja?

7 O: U ovoj ekspertizi ja sam naveo samo siže. I, pošto sam u proučavanju
8 svih materijala video da nema u procesu donoše... predlaganja i donošenja odluke
9 generala Miletića, onda sam taj siže skratio. Imô sam varijantu, te sam
10 kompletnu metodologiju razradio i to je ostalo u početnoj varijanti, nije ušlo u
11 završnu ekspertizu.

12 P: Pretpostavljam da onda nije poznata uloga Slavka Kralja u procesu
13 odobravanja konvoja?

14 O: Ne. U procesu, ovaj, nije jel /sic/ nisam analizirô tu organizacijsku
15 jedinicu posebno. Znao sam da postoji ta organizacijska jedinica; znao sam za
16 koga je namenjena ta... za šta je namenjena ta organizacijska jedinica; znao sam
17 za koga je vezana ta organizacijska jedinica. I kad sam sve aspekte organizacija
18 sagledô, video da ne ulazi u moj predmet istraživanja, onda nisam ulazio dalje u
19 dubinu.

20 P: Dobro. Znači, da onda jednostavno za zapisnik zaključimo da isto
21 vrijedi za Radoslava Pandžića, Miloša Grdića /u engleskom transkriptu:
22 "Đurđić"/, Milana Gveru i Zdravka Tolimira? To je sve istinito, zar ne?

23
24
25
26
27
28
29
30

1 G. JOSSE: [simultani prevod] On treba pitati za svakoga ponaosob,
2 pogotovo optužene; zar ne?

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Iskreno govoreći, mislim da je svjedok
4 već odgovorio na pitanje.

5 G. JOSSE: [simultani prevod] Nisam to čuo. Ali, dobro, prihvaćam.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. To nije ušlo u zapisnik. Međutim,
7 rekao je "da".

8 Generale, možete li potvrditi da ste odgovorili "da" na posljednje
9 pitanje gospodina Vanderpuyea?

10 SVJEDOK: Potvrđujem da sam dao odgovor "da".

11 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]

12 P: A kad govorimo o ulozi generala Miletića kao načelnika Uprave za
13 operativno-nastavne poslove, Vi ste to procjenjivali, analizirali u skladu sa
14 pravilima i njegovim položajem u ukupnoj strukturi; zar ne?

15 O: Humanitarna pomoć ne pada... ne spada u sistemsko uređenje organizacije
16 i funkcionisanja Glavnog štaba Vojske Republike Srpske. Procenjivô sam mesto
17 Uprave za operativno-nastavne poslove i generala Miletića na osnovu svih
18 relevantnih akata koji su bili bitni i koji su regulisali funkcionisanje
19 humanitarne pomoći. Na osnovu te procene i tog algoritma došô sam do zaključka
20 koji sam saopštio ovde u ekspertizi.

21 P: Možete potvrditi da je položaj kojeg je zauzimaô general Miletić
22 1995. godine, načelnika Uprave za operativno-nastavne poslove, bio jedan važan
23 položaj unutar Glavnog štaba VRS-a?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da bi' potvrdio vašu rečenicu, ja moram biti malo precizniji od Vas.
2 Položaj koji je obavljao general Miletić kao načelnik Uprave za operativno-
3 nastavne poslove jeste važna organizacijska jedinica u štabu Glavnog štaba
4 Vojske Republike Srpske.

5 P: U Vašem izvještaju, Vi spominjete izraz "vršilac dužnosti" i Vi
6 kažete da je za to potrebno pismeno naređenje. Da li je to tačno?

7 O: Ako bi mogli da mi kažete gde sam spomenuo /sic/ izraz "vršilac
8 dužnosti" jel ja, s... kol'ko se sećam, spominjô sam "zastupanje" i
9 "zamenjivanje." Voleo bi' da pogledam gde sam rekô "vršilac dužnosti".

10 P: Mislim da je to vjerojatno problem u vezi sa prijevodom. Ali, dakle,
11 ono što sam ja rekao je to da ste Vi govorili o nečemu kao što je "zastupanje" u
12 Vašem izvještaju?

13 O: Apsolutno. Da.

14 P: I u Vašem svjedočenju, kad ste to definirali, rekli ste da je za to
15 potrebno pismeno naređenje?

16 O: Da. Ja sam bio vrlo precizan i rekô sam da je "zastupanje" stanje u
17 službi regulisano zakonom. I, da bi ono moglo da funkcioniše, onda je potrebna
18 odgovarajuća naredba i onda ono funkcioniše. Bez te naredbe to "zastupanje" ne
19 funkcioniše.

20 P: I pravila su, prema Vašim riječima, komandantu omogućavala izvjestan
21 stupanj fleksibilnosti u sprovođenju toga. Da li to također se odnosi na
22 situaciju gdje bi netko mogao zastupati bez pismenog naređenja?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Zastupanje kao stanje u službi nije bilo fleksibilno i nije
2 omogućavalo puno fleksibilnosti. Za zastupanje, da bi neko zastupao, on mora da
3 ispunjava neke uslove koje ta dužnost traži. Zastupanje bez naredbe z... o
4 zastupanju sigurno ne bi funkcionisalo jer veliki broj organizacijskih jedinica
5 koje su vezane za tu organizacijsku jedinicu ne bi bile obavezne da prihvate
6 nijedno naređenje, nijednu naredbu, nijedan materijalni dokument ili bilo šta
7 što proizilazi iz prava i dužnosti te dužnosti.

8 P: U procesu analiziranja materijala koje ste koristili za Vaš
9 izvještaj, Vi ste očito pregledali i mnoge dokumente koje je general Miletić
10 potpisao zastupajući načelnika štaba; zar ne?

11 O: Ja sam pregledô mnoge dokument gde su potpisnici razni. A i pregledô
12 sam dokumente koje je potpisao general Miletić koji je zamenjivô načelnika
13 štaba, a na tom dokumentu je pisalo "zastupa". I onda sam uspostavljao odnos
14 između onoga što potpiše i onoga što je činjenično stanje i na osnovu toga sam
15 pravio određene relacije.

16 P: Dobro. I Vi spominjete činjenicu da je general Miletić potpisivao
17 dokumente zastupajući načelnika štaba i Vi kažete da je to bio jedan dosta
18 nezgodan način potpisivanja svog imena.

19 O: Možda je problem u prevođenju, al' ću ja da budem precizan. Ja nisam
20 rekô nikada da je general Miletić potpisô bilo koji dokument zastupajući
21 načelnika štaba, Glavnog štab... Glavnog štaba Vojske Republike Srpske, jer nikada
22 zastupnik nije bio.

23 P: Govorimo o dvije različite stvari. Prvo, Vi govorite o činjeničnom
24
25
26
27
28
29
30

1 pitanju da li je on zaista nekoga zastupao, a drugo je to da li se njegovo ime
2 pojavljuje u nekom dokumentu onda kada on nekoga zastupa. Ja govorim o ovom
3 drugom. Vi ste vidjeli dokumente u kojima se pojavljuje ime generala Miletića,
4 koje je on potpisao za načelnika štaba; zar ne?

5 O: Da. Video sam takve dokumente.

6 P: I kada ste Vi u Vašem svjedočenju izjavili da je to jedan bio dosta
7 nesretan način potpisivanja - Vi ste govorili o tome? O činjenici da se on na
8 tim dokumentima tako pojavljuje?

9 O: Ja sam video taj otkucani blok-potpis. Pretpostavio sam, kad je tako
10 otišao dokument sa tim otkucanim blok-potpisom, da je i on potpisan. I ako je
11 potpisan - a nikad nisam video nijedan dokument ov... originalni sa potpisom - ako
12 je potpisan, onda sam iz... onda je tačno to što sam izjavio da je to vrlo bila
13 neugodna situacija kako da nađe najbolje moguće rešenje.

14 P: Vi ste zapravo rekli da razlog zbog kojega je on to tako potpisivao,
15 bila situacija u vezi sa načinom na koji je general Milovanović preferirao da on
16 takve dokumente tako potpisuje; zar ne?

17 O: Da. Ja sam izjavio da je tak'o potpisivanje dokumenta na takav
18 nezgodan način posledica kako su njih dvojica našli najbolje rešenje da se to
19 reši. A imô sam u vidu i službenu ocenu generala Manojla koji je potpisô za
20 generala Miletića i gde je u oceni konstatovô da je izuzetno dosledan starešina,
21 što znači da nikada nije prekršio nijedno naređenje, zloupotrebio naređenje ili

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 preuzeo naređenje na koje nije imô pravo.

2 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Molim sada 5D00753 po 65ter... 723,
3 ustvari.

4 P: Pred Vama se nalazi osobna procjena generala Miletića.

5 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Pa, sada molim da pogledamo, to bi
6 trebalo biti 3. strana na engleskom, možda 2. strana na B/H/S-u.

7 Dobro, imamo ovo na B/H/S-u. Mislim da smo možda pogrešno pogledali taj
8 dokument, ali ja mogu ovo na engleskom pročitati ako je potrebno.

9 P: Dakle, ovo je pred Vama procjena kvaliteta generala Miletića za
10 period 1990. do 1994. Ovaj dokument je potpisao Manojlo Milovanović, a i general
11 Miletić. Datum mu je 12. maj 1995. i u 2. paragrafu stoji:

12 "U odnosu sa saradnicima, potčinjenima i pretpostavljenima je korektan,
13 odmeren i sa dužnim uvažavanjem."

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Moramo to vidjeti i na engleskom.
15 Nemate na engleskom samo 1. stranu?

16 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Da. Tako sam ja to shvatio.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nastavite. Molim Vas, oprostite što sam
18 Vas prekinuo.

19 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]

20 P: Znači, u 2. paragrafu stoji:

21 "U odnosu sa saradnicima, potčinjenima i pretpostavljenima je korektan,
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 odmeren i sa dužnim uvažavanjem. Svojim postupcima i ličnim primjerom je jak
2 koherentni faktor u sredini gde živi i radi i u mnogome je zaslužan za jedinstvo
3 i uspešnost aktivnosti Glavnog štaba Vojske Republike Srpske i neposredno
4 potčinjenih komandi."

5 A neposredno prije toga, pri kraju 1. paragrafa, stoji:

6 "Posebno se ističe na polju sveobuhvatne analitike i iz operatike i
7 strategije. I sve svoje predloge odluka i odluke zasniva na realnim činjenicama,
8 bez ispoljavanja emocija, pristranosti, ulepšavanja, i sl."

9 A u zaključku stoji:

10 "Radi se o visokoobrazovanom, sposobnom, savesnom i moralno kvalitetnom
11 oficiru koji savesnim obavljanjem svoje funkcionalne dužnosti znatno doprinosi
12 uspesima VRS na bojnopolju."

13 Ocenjuje se ocenom "odličan".

14 General Miletić sigurno zna razliku između zastupanja i nezastupanja;
15 zar ne?

16 O: Nekol'ko stvari bitno za ovo što ste mi pročitali... što ste mi
17 pročitali - prvo, prevodilac je rekô da je to osobna procena. Nije osobna
18 procena, to je službena ocena. I ovo posle je rekô da je prev... procena
19 kvaliteta. Nije procena kvaliteta, nego službena ocena na osnovu koje se
20 unapređuje, napreduje ili ide na druge dužnosti. I Vi ste meni rekli da general

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Miletić očigledno zna razliku između "zastupanja" i "zamenjivanja".

2 Sve u ovoj oceni ovde što piše, nijedna tačka - osim u tački na
3 prethodnoj stranici, ima samo jedan red, je general Miletić - a sve je ostalo
4 napisano i rečeno od strane generala-potpunuk...ovnika Milovanović Manojla.

5 P: Vi sigurno sada ne kažete da general Miletić ne zna razliku između
6 toga kad neko nekoga "zastupa" i kad neko nekoga "ne zastupa", zar ne?

7 O: Ne. Apsolutno ne za... u... apsolutno mislim da zna razliku između
8 "zastupanja" i "zamenjivanja".

9 P: Pokazaću Vam jedan drugi dokument.

10 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Molim 4160 po 65ter.

11 P: Dokument koji je sada pred Vama dolazi iz Vojske Jugoslavije, iz
12 Generalštaba. Datum je 21. februar 2000. godine. Nosi naslov "Zapisnik",
13 sastavljeno u Generalštabu Vojske Jugoslavije 31. januara 2000. godine, o
14 obavljenom službenom razgovoru sa general-majorom Miletićem (Mitra) Radivojem
15 povodom prestanka profesionalne vojne službe.

16 A sada, molim na engleskom 2. stranu. A na B/H/S-u je to negdje pri dnu
17 strane. Ja ću Vam sada reći što me zanima. Na B/H/S-u je to predzadnji paragraf,
18 na engleskom je drugi odozdo. I tu stoji:

19 "U toku rata, nalazio sam se na dužnosti načelnika Uprave za operativno-
20 nastavne poslove u 30. kadrovskom centru Generalštaba Vojske Jugoslavije. A

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 određeni period sam zastupao i zamenika načelnika Glavnog štaba Vojske Republike
2 Srpske. Naučio sam raditi. Teško mi je bilo primati platu, a ne raditi."

3 Kad je riječ o ovom konkretnom paragrafu, ovdje stoji "zastupao
4 zamjenika VRS". Da li to tako stoji i u verziji na Vašem jeziku?

5 O: Da.

6 P: Ima li to neko specifično vojno značenje?

7 O: U ovom konkretnom slučaju ima vrlo specifično vojno značenje. Ne znam
8 kako je to prošlo pod kontroli /sic/ generalu Nikoli Stamenku koji je
9 profesionalac za kadrove izuzetan, i kako je prošlo to pažnji i generalu
10 Miletiću. Navedena je dužnost koja nikada nije postojala u Glavnom štabu Vojske
11 Republike Srpske.

12 P: Ovdje u transkriptu, na 10. strani 11. redak, stoji da ste Vi rekli
13 "general Nikolić". Jeste li to mislili reći?

14 O: Da. Precizno sam... razgovor je vodio general Nikola Stamenko, kao
15 službeno lice, koji je izuzetno poznat i cenjen kadrovnik u Vojsci Jugoslavije.
16 Na razgovoru je bio general Miletić Radivoje i rekô sam da mi je neobično da im
17 je prošlo pažnji da je uvedeno... da je napisana dužnost koja nikada nije
18 postojala u Vojsci Republike Srpske.

19 P: Kako bi točno trebala glasiti ta dužnost?

20 O: Pitanje koja dužnost jer se ovde ne može opredeliti šta se radi
21 /sic/. Ovde u nekoj varijanti bi se moglo da opredeli šta god se hoće. Na koju

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 dužnost mislite, reći ću Vam kako precizno stoji ta dužnost i kako bi precizno
2 trebalo to da piše.

3 P: Ako je general Miletić pomenuo da je on zastupao bilo koga, ko bi ta
4 osoba bila?

5 O: Po propisima, general Miletić je mogô da bude od... o...određen da
6 zastupa bilo koju osobu koja ima... a... koja ima uslove, odnosno radno mesto koje
7 traži uslove koje on ima. Ako Vi konkretno mislite da bi zastupao načelnika
8 štaba, štaba Glavnog štaba Vojske Republike Srpske - što ne verujem da je rekô -
9 onda bi ovako glasila ta od... ta bi, ovaj, ta bi dužnost ovako glasila:

10 "U određenom periodu sam zastupao načelnika štaba, štaba Glavnog štaba
11 Vojske Republike Srpske."

12 To je precizno definisana dužnost i to sam prvog dana rekô, kako se
13 određuje ta dužnost.

14 P: U svim dokumentima koje ste Vi pregledali pripremajući se za ovo
15 svedočenje i u pripremi svog veštačenja, može se reći da Vi niste videli ime
16 generala Miletića uz bilo koji dokument gde se kaže da on zastupa bilo koga ili
17 na bilo kom položaju osim kao načelnik štaba, štaba Glavnog štaba Vojske
18 Republike Srpske?

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pre nego što odgovorite na pitanje,
20 gospođa Fauveau ima reč.

21 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Molim samo da svedok skine slušalice.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Generale, molim Vas da skinete
23 slušalice.

24

25

26

27

28

29

30

1 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Časni Sude, ovaj dokument koji imamo
2 pred sobom govori o čitavoj karijeri generala u Vojsci Republike Srpske,
3 generala Miletića. Ja ne kažem da li je bilo moguće ili nije moguće - mi to ne
4 znamo - međutim, u nekom trenutku on jeste predstavljao, odnosno zastupao šefa
5 Uprave za operativno-nastavne poslove. I moguće je da je on to činio u toku
6 1992. i 1993. godine. A svedok, u svakom slučaju, nije imao priliku da pregleda
7 ove dokumente koji su se odnosili na 1992. i 1993. godinu. Ništa u ovom
8 dokumentu ne govori o tome da je ovaj period - period 1995. godine.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospođo Fauveau. Mislim da treba
10 da čujemo i tužioca šta ima da kaže o ovome.

11 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Gospodine predsedavajući, da. Koliko
12 sam ja shvatio, cilj svedoka je bio da utvrdi u kom je svojstvu general Miletić
13 potpisivao određena dokumenta dok je zastupao načelnika štaba. To je težište
14 njegovog stručnog izveštaja i ovo je dokument koji je očigledno relevantan za
15 predmet o kome se ovde radi i tiče se službe generala Miletića u periodu o kome
16 je reč. Ovo je, da tako kažemo, njegova oproštajna izjava kada je odlazio u
17 penziju. A on govori o tome da on izričito kaže "u toku rata"; dakle, on govori
18 o svojoj službi za vreme rata.

19 Mislim da je očigledno relevantno i veoma upadljivo pitanje, ovde o kome
20 je reč, u tome da se utvrdi u kom je on svojstvu bio u toku rata, a to je i
21 predmet celog ovog stručnog veštačenja i svedočenja ovog svedoka. Mislim da je
22 to razumno pitanje koje treba postaviti svedoku, naročito s obzirom da je svedok
23 stručan i radio je na stručnim poslovima u organizacionoj strukturi VRS-a,

24

25

26

27

28

29

30

1 naročito u Glavnom štabu, i pogotovu položaj za koji je general Miletić rekao da
2 ga je zauzimao i za koji se navodi u optužnici da je bio na njemu.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Vanderpuye, pre nego se
4 konsultujem sa svojim kolegama, mislim da Vaš odgovor nije ustvari odgovorio na
5 poentu koju je istakla gospođa Fauveau. Mislim da je gospođa Fauveau u osnovi
6 rekla sledeće:

7 Ako pogledate ovaj konkretni pasus, ono što se tu kaže odnosi se na
8 čitav ratni period. Ono na šta ona stavlja prigovor jeste da Vi taj pasus
9 izvlačite i predočavate ga svedoku u vezi sa dokumentima koje je on potpisivao
10 dok je zastupao načelnika štaba. Drugim rečima, ono što ona sugerije jeste da bi
11 trebali da budete korektniji prema svedoku i da mu takođe predočite i ovaj
12 pasus, koji se ne odnosi nužno na 1995. godinu, već na čitav ratni period.

13 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Gospodine predsedavajući, mislim da je
14 moje pitanje bilo - a ne mogu sad da ga nađem pred sobom - bilo je, da li je on
15 u svim dokumentima koje je pregledao ikada naišao na dokument gde se kaže da je
16 general Miletić zastupao bilo koga drugog osim načelnika štaba. Jer pitanje o
17 tome da li je ova funkcija za koju je on rekao izričito da je to funkcija koja
18 se pominje u dokumentu, da ona nikada nije ni postojala.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. Ali ono što gospođa Fauveau kaže je
20 da je to moglo biti u toku 1992. ili 1993. ili 1994. i da je on tada mogao
21 zastupati nekog drugog a ne načelnika štaba, a da ga svedok greškom opisuje,
22 odnosno predstavlja kao zamenika načelnika Vojske Republike Srpske. Prema tome,
23 mislim da je to ono na šta ona ukazuje.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Mislim da je to korektno. Međutim,
2 mislim da se to nema veze sa karakterizacijom u ovom dokumentu. To je nešto što
3 ovaj svedok jasno može da razlikuje, odnosno napravi razliku između to dvoje.
4 Ukoliko on kaže da ta funkcija ili taj položaj nikada nije postojao u Vojsci
5 Republike Srpske, čak i tokom rata, onda je očigledno da ovaj dokument sadrži
6 grešku.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. Onda ga pitajte šta on shvata kada
8 pročita ovaj dokument, kako ga on tumači. I Vi ste ga, ustvari, već pitali koga
9 je to general Miletić mogao zastupati tu gde se kaže da je on ga zastupao.
10 Dakle, mogli ste ga to pitati i ostati na tome. Samo da se sada konsultujem sa
11 svojim kolegama.

12 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala.

13 [Sudije vijećaju]

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U svakom slučaju, preovlađuje mišljenje
15 Sudskog veća da nastavimo sa odgovorom svedoka. A Vi se ovim pitanjem možete
16 dalje u svom dodatnom ispitivanju pozabaviti. Hvala Vam.

17 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala.

18 P: Generale, kada je reč o ovom dokumentu - a ja sam pitao da li ste Vi
19 u svim dokumentima koje ste pregledali u pripremi za ovo svedočenje - da li ste
20 ikada videli potpis generala Miletića i to na dokumentu gde se vidi da on
21 potpisuje kao osoba koja zastupa bilo koga dugog osim načelnika štaba?

22 O: Ja sam malopre bio jasan da ja nisam video nijedan dokument o
23 zastupanju gde je on potpisao. Samo sam video blok gde je on potpisao. Pošto taj
24 dokument je otišao u promet, mislim da je propisao. Međutim, mislim da sam video

25

26

27

28

29

30

1 dokument gde on stoji za zastupnik... da je zastupnik, a da to vreme nije bio
2 uopšte u Bosni i Hercegovini. Ne mogu sad tačno, ovaj, da kažem koji je to
3 izveštaj, al' mislim da ima, ovaj, takav izveštaj. A van, drugde da piše nehde...
4 da piše negde "zastupao", nisam vidio ni takav jedan dokument.

5 P: Generale, otkad ste sastavili ovaj izveštaj, Vi ste imali priliku da
6 pregledate jednu zbirku dokumenata koju mi imamo, a koja se odnosi na generala
7 Miletića. Sada bih hteo sa Vama da porazgovaram o nekolicini stvari koje smo mi
8 pronašli. Ta kolekcija dokumenata nije potpuna, naravno. Međutim, u njoj smo
9 našli 587 dokumenata koji se pripisuju generalu Miletiću, a 579 od tih
10 dokumenata pripisuju se njemu i to u svojstvu nekoga ko zastupa načelnika štaba.
11 Ti dokumenti, između ostalog, su borbeni izveštaji, zatim dokumenti koji se
12 odnose na humanitarne konvoje i dokumenti koji se odnose na konvoje UNOROFOR-a.
13 Od tih dokumenata, u tri prilike pripisuju se generalu Miletiću da je on bio
14 potpisnik, kao načelnik za operativno-nastavne poslove.

15 Od svih dokumenata koje ste Vi pregledali u pripremi svog izveštaja i
16 dokumenata koje ste pregledali u toku priprema za ovo svedočenje, u koliko ste
17 prilika videli da se potpis generala Miletića pripisuje - dakle, ili da se
18 nalazi u onom delu gde bi trebalo da stoji potpis - da se pripisuje bilo kojoj
19 drugoj funkciji, a ne načelniku štaba?

20 O: Ceo jedan period u radu na ovoj ekspertizi sam koristio da vidim prvo
21 kako su starešine - i to pre svega iz Glavnog štaba Vojske Republike Srpske - se
22 potpisivali na tim dokumentima, da bi mogô da napravim analogiju; onda sam

23
24
25
26
27
28
29
30

1 pregledô deo dokumenata koji se odnosi na generala Miletića; sagledô sam
2 činjenično stanje; pregledô sam onu mapu koja se vodi u personalnom organu, gde
3 se obavezno upisuje kad se neko zastupa ili kad se neko, ovaj, ne zastupa;
4 pročitô sam izjavu generala Manojla koju je on dao, i na osnovu toga sam došô do
5 zaključka da je to samo loš način... izabran loš način da potpiše se akt u vreme
6 zamenjivanja. Video sam da su sva ta akta koja su mi predočena bili izveštaji
7 ili obaveštenja. To su akta koja ne smeju da čekaju i ta akta bez posebnih
8 posledica može da potpiše onaj najstariji koji zamenjuje. Posle toga, kad sam to
9 utvrdio, više se na akta nisam skoncentrisô s aspekta broja akata i bilo čega
10 drugoga, nego sam se isključivo koncentrisô samo na sadržaj.

11 P: Najpre bih hteo samo da malo nešto ispravim u odnosu na ono što sam
12 ranije rekao. Onih 578 dokumenata koje sam pomenuo, oni se samo odnose na 1995.
13 godinu. No, u vezi sa ovim što ste Vi upravo sada rekli, cilj Vašeg rada jeste
14 bio da utvrdite da li je zaista general Miletić funkcionisao unutar ograničenja
15 svoje funkcije ili, pak, je vršio dužnosti koje su bile izvan strukture, drugim
16 rečima, u svojstvu načelnika štaba. To je bio deo cilja Vašeg rada; zar ne?

17 O: Apsolutno. To stoji i u mom radu. I kada sam utvrdio, na osnovu svih
18 parametara, da je bilo tako, onda sam istraživô druge aspekte jer to nije bio
19 jedini aspekt mog ekspertskeg rada. Najbitnija tačka koja mi je bila oslonac da
20 to utvrdim jeste veza između propisa o zamenjivanju, činjeničnog stanja,
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 sadržaja propisa koji su napisani i stava njegovog pretpostavljenog starešine.
2 Njegov pretpostavljeni starešina, da je video bilo koji drugi akt osim ovoga
3 izveštaja potpisan na ovakav način, bi sigurno reagovao na drugi način, jel bi
4 to značilo da je on sklonjen sa svoje dužnosti. Jel, kada ga neko zastupa, onda
5 on ne može da obavlja tu dužnost. Sklonjen je sa svoje dužnosti, ne bi bio
6 komandant. Znači, on bi i bio izbačen iz sistema.

7 Sah... svakim stavom da je Miletić zastupao načelnika štaba, Glavnog štaba
8 Vojske Republike Srpske, a da komandant Vojske Republike Srpske je uvek obavljao
9 svoju funkciju značilo bi da je načelnik štaba, štaba Glavnog štaba Vojske
10 Republike Srpske general Milovanović Manojlo sklonjen sa dužnosti, odnosno
11 udaljen sa dužnosti.

12 P: Za utvrđivanje stvarnog svojstva u kome je general Miletić vršio
13 svoje funkcionalne dužnosti relevantno je da pogledamo u kom svojstvu je on
14 potpisivao dokumente, po svemu sudeći, ili pak se to njemu pripisivalo - da li
15 je on bio načelnik za operativno-nastavne poslove ili je pak zastupao načelnika
16 štaba.

17 O: Apsolutno se sa Vama slažem da je relevantno da vidimo u kom svojstvu
18 je on potpisivao dokumente. Kad kažem "on", mislim na generala Miletića. I jasno
19 proučavanje svih dokumenata, situacija i bilo čega što se dešavalo. On je
20 potpisivô taj dokument kao najstariji starešina na tom mestu. Čovek koji je tog
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 trenutka zamenio da ne bi izveštaj slao u Banja Luku da se potpiše pa se vrati
2 natrag da se distribuira. Vrlo je precizno da je u svojstvu čoveka koji je
3 zamenjivô u tom trenutku, a video je da sa tim ne ulazi u bitan sistem
4 komandovanja i narušavanja funkcije načelnika štaba.

5 P: S obzirom da bi to bio relevantan put ispitivanja, odnosno istražiti
6 u kom svojstvu su ovi dokumenti njemu pripisani, da li je to u svojstvu koje ima
7 prema svom formacijskom mestu ili pak je to u svojstvu nekoga ko zastupa
8 načelnika štaba? Da li Vi nama kažete da Vi nemate nikakvu predstavu o tome -
9 sada, danas, dok ovde svedočite - koliko puta ste videli, pregledajući te
10 dokumente, ime generala Miletića na dokumentu u kome nije stajalo da on "zastupa
11 načelnika štaba"? Ne sećate se toga? Ne možete da procenite, date otprilike broj
12 za Sudsko veće?

13 O: Treće pitanje nisam uspeo da zapišem. Ali, prvo pitanje je bilo da li
14 u svojstvu "formacijski zamenik". Nije mogô da potpiše u svojstvu formacijskoga
15 zamenika jel u formaciji načelnik štaba nije imô formacijskog svog zamenika.

16 Da li u svojstvu zastupnika - bilo je Vaše drugo pitanje. Nije mogô da
17 potpiše uš... u svojstvu zastupni...zastupnika zato što nije bio određen za
18 zastupnika.

19 I treće je ono što smo do sada nekol'ko puta ponovili - a Vi ste
20 preskočili - u svojstvu najstarijega koji je u tom trenutku zamenjivao na tom
21 mestu načelnika štaba.

22 P: Moguće je da se nešto negde zagubilo u prevodu. No, ja ću ponovo ovo
23
24
25
26
27
28
29
30

1 pitanje postaviti. Da li se možete setiti koliko ste puta pregledajući dokumente
2 videli ime generala Miletića dovedeno u vezu sa nekim drugim položajem, osim
3 "zamenjuje načelnika štaba"? Da li nam možete otprilike dati taj broj?

4 O: Ne. Tak'u statistiku nisam bavio /sic/ i mislim da sa aspekta
5 ekspertize koju sam obavljao i koja je bila moj zadatak takva statistika je u
6 ovom /sic/ trenutku bila nebitna pošto sam došô do vrlo bitnih pokazatelja koji
7 govore o činjenicama. Statistika nam je bitna samo onda kada treba da
8 potvrđujemo činjenice - za mene je bilo tako.

9 P: Jedna od činjenica koju ste Vi pokušali ovde da potvrdite jeste da on
10 ustvari nije zastupao načelnika štaba; zar ne?

11 O: Apsolutno. I tu sam činjenicu potvrdio metodom istraživanja, a ne
12 statistikom. I mislim da ekspertski rad koji metodološki na tome zasniva neku...
13 tvrdnje, onda tu nisu potrebne činjenice.

14 P: U redu. A kada ste procenjivali funkcionalne odgovornosti generala
15 Miletića, najpre da Vas pitam da li ste Vi to učinili, izvršili takvu procenu?

16 O: Apsolutno. I rekô sam po kojim kriterijumima sam vršio takvu procenu
17 funkcionalne odgovornosti. I odma' sam rekô da uopšte nisam koristio kriterijume
18 - jer sam znao jako dobro šta radi - koji su korišćeni u drugim radovima gde je
19 funkcionalna odgovornost generala Miletića procenjivana na osnovu pravilnika o
20 nadležnostima komandi korpusa, pravilnikima /sic/ o nadležnostima vojne ovlasti
21 i slično. Ja sam proučavao funkcionalne dužnosti, na osnovu funkcionalnih
22 dužnosti ranga koji se nalazio, a to je Glavni štab, a on je ranga

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Generalštab /sic/.

2 P: A te funkcionalne odgovornosti ne bi mu dozvoljavale da izdaje
3 naređenja; je li tako?

4 O: Apsolutno. Njegove funkcionalne odgovornosti ne dozvoljavaju da
5 izdaje naređenja, pogotovu naređenja komandama, jedinicama i ustanovama.

6 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Molim sada 65ter 4158.

7 P: Generale, ovo je jedno naređenje koje je potpisao general Miletić kao
8 neko ko zastupa načelnika štaba. Kao što vidite, radi se o naređenju, jer tu
9 kaže se "naređujem". Iz Glavnog štaba, upućeno je komandi vazduhoplovstva i
10 protivvazdušne odbrane, kao što možete videti.

11 I to:

12 "U vezi zahteva komande UNPROFOR-a za hitnu medicinsku evakuaciju od 24.
13 avgusta 1995., traži se helikopter tipa 'seeking', a u cilju regulisanja
14 bezbednog letenja u vazдушnom prostoru naređujem..."

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pre nego što odgovori svedok, na 20.
16 stranici u 2. redu, pitanje bi trebalo ustvari da bude odgovor. U 4. redu bi
17 trebalo ukloniti znak pitanja na kraju te rečenice.

18 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]

19 P: Generale, da li ste imali već priliku da vidite ovaj dokument?

20 O: Nisam video ovaj dokument, pa bi' voleo da se malo podigne gore. U
21 redu, video sam sad ceo dokument.

22 P: Slažete se da se radi o naređenju; je li tako?

23 O: Apsolutno.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Molim 65ter 4159.

2 P: To je još jedan dokument gde se u vrhu kaže "Glavni štab" -

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak. Gospođu Fauveau?

4 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Gospodine predsedniče, ja nemam ništa

5 protiv da se nastavi ovaj način ispitivanja. Međutim, možda bi -

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li želite da svedok skine slušalice?

7 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Da, ukoliko to traži moj uvaženi kolega.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molim, uklonite slušalice.

9 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Nemam ništa protiv da se ispitivanje

10 vodi na ovaj način i ovim dokumentima, sigurno ih ima više. Međutim, možda bi

11 trebalo da se vratimo na period koji pokriva optužnica, jer mi smo dosta

12 izučavali i proučavali funkcije generala Miletića u oktobru 1995. godine. A

13 optužnica se završava sa periodom avgusta meseca, kada je reč o generalu

14 Miletiću.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Da li Vi želite nešto da

16 kažete, gospodine tužioče?

17 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ne. Nemam šta da dodam.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Samo da se konsultujem sa

19 kolegama. Mi se slažemo sa ovim pitanjem.

20 Generale, /?hvala Vam/.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Možemo nastaviti. Možete li odgovoriti na pitanje, molim Vas? Odnosno,
2 mislim da pitanje još nije do kraja formulisano, potrebno je da ga ponovite.

3 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Tako je časni Sude. Hvala.

4 P: Generale, da li ste već videli ovaj dokument ranije.

5 O: Nisam ovaj vidio ja.

6 P: Ovo je dokument iz Glavnog štaba. Njegov broj je 03/4-2818 od 20.
7 oktobra 1995. godine. I kaže se:

8 "Komandi Drinskog korpusa, 67. vodu pešadije, Glavnom štabu i
9 saobraćajnoj službi Glavnog štaba..."

10 I tiče se raščišćavanja i sređivanja Srebrenice, i radi se o naređenju.
11 Vidite reč "naređenje", je li tako?

12 O: Da. Vidim reč "naređenje".

13 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ako sada /?možemo da/ pogledamo 2.
14 stranicu u obe verzije.

15 P: Vidimo da se i ovaj dokument pripisuje generalu Miletiću kao nekome
16 ko zastupa načelnika štaba; je li tako?

17 O: Kod ovoga drugoga dokumenta u prevodu je potrebno da se ispravi -
18 nije pešadijski vod, neko puk veze. PV je skraćenica za puk veze. Tačno je, i
19 jedno i drugo su naređenja. Međutim, obadva naređenja su izdata u skladu sa
20 propisima kako se zamenjuje starešina i ti su propisi važili i do izdavanja

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 jednih i drugih slučajeva. Radi se o dva hitna naređenja. Jedno je s... ovaj
2 helikopter i spašavanje, što smo ga juče praktično indirektno prekomen...
3 prokomentrars...isali kroz onaj presretnuti razgovor. A ovo je drugo čišćenje i
4 uređenje.

5 U tom trenutku i jedno i drugo naređenje bi na kam... komandnom mestu
6 morao da potpiše najstariji starešina. Pretpostavljam da je najstariji starešina
7 u tom trenutku na komandnom mestu bio general Miletić. I da sam ja bio - i ja
8 bi' ovo naređenje potpisô. Ne bi stavio "zastupa", ali bi ga potpisô.

9 P: A zbog čega Vi zaključujete da je najviši oficir na komandnom mestu
10 morao biti general Miletić? Kako izvodite takav zaključak na osnovu ovog
11 dokumenta?

12 O: Takav zaključak ne izvodim samo na osnovu g... ovoga dokumenta, nego iz
13 celoga konteksta. I nikad dokument ne posmatram izolovano, nego dokument
14 stavljam u kontekst. Imajući u vidu ocenu njegovoga pretpostavljenoga starešine
15 da nikada nije postupao na drugi način, onda je meni bio dovoljan pokazatelj da
16 u tom trenutku je na koman... na osnovnom komandnom mestu bio samo general
17 Miletić. A iz svih do sada delova se vidi da maltene na osnovnom komandnom mestu
18 nije bio samo kada nije bio u Bosni i Hercegovini, ne računajući neke druge,
19 ovaj, slučajeve, ono kad je jednom bio upućen na zadatak. Ceo taj kontekst i
20 cela situacija da se radi o dokumentima koja nisu upotreba jedinice nego
21 humanitarna pomoć, pomoć stanovništvu, pomoć gradu, smatram da je bio dovoljan

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 kontekst da se ovako uradi i da je to u skladu sa propisima koji su važili u
2 Vojsci Republike Srpske.

3 P: Zar niste mogli isto tako lako zaključiti da je on zastupao načelnika
4 štaba i da je zato izdao to naređenje?

5 O: Analogija koja je ponuđena bila bi pogubna i bila bi katastrofalna za
6 Vojsku Republike Srpske. Nijedan komandant korpusa ne bi dozvolio da mu neko
7 naređuje ko nije zastupnik, nego ko se predstavi sa zastupnikom */sic/*. Znači,
8 stvarni načelnik štaba ne bi dozvolio da on naređuje i da donosi odluke.

9 Poznavajući generala Miletića, u njegovoj profesionalnoj karijeri - a
10 posebno čitajući kroz službene ocene, jer nismo zajedno službovali - zaključio
11 sam da je to ogromna razlika. Na osnovu naređenja za humanitarnu pomoć praviti
12 analogiju da su izdavana borbena naređenja, a izvađen iz konteksta da je ovo
13 bilo zasnovano na propisima, predstavlja nelogično... nelogičan postupak.

14 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] A sada molim 4055 po 65ter.

15 P: Sada je pred Vama dokument od 10. marta 1995., o konvojima.
16 Konkretno, u ovom dokumentu, ako pogledate 2. stranu na B/H/S-u, vidjećete da je
17 to potpisano strojem - istina - gdje piše "Zastupa načelnika štaba, pukovnik
18 Radivoje Miletić".

19 Ako opet pogledamo 1. stranu, dokument je, dakle, od 10. marta 1995., a
20 upućen je komandi Drinskog korpusa i u prvoj rečenici stoji:

21 "Obavještavamo Vas da smo odobrili sedmični plan isporuka humanitarne
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 pomoći iz Beograda za istočnu Bosnu i Hercegovinu u periodu od 11.03. do
2 17.03.1995."

3 U jednom prethodnom dokumentu koji sam Vam pokazao, ja sam Vas tamo
4 pitao zašto je potrebno da Glavni štab kaže da odobrava humanitarnu pomoć koja
5 je već odobrena. I Vi ste rekli: "Pa, to sigurno ne može smetati"; sjećate se?

6 O: Malo sam složeniji dao odgovor nego što ste Vi uprostiti i mogu da ga
7 kažem.

8 P: Ne trebate to ponavljati. Samo me je zanimalo da li se sjećate tog
9 dijela Vašeg svjedočenja.

10 O: Da, da. Sećam se puno preciznije nego što ste me podsetili. Sećam se.

11 P: Dobro. A sada u ovom dokumentu vidite da stoji: "Odobrili smo
12 sedmični plan isporuka humanitarne pomoći iz Beograda za istočnu Bosnu i
13 Hercegovinu."

14 I onda stoji, u sljedećoj rečenici:

15 "Plan za enklave smo reducirali u broju vozila, a uvoženje goriva nije
16 dozvoljeno. Očekujemo da i pored obavještenja koje smo dostavili koordinacijskom
17 telu za humanitarnu pomoć o restrikcijama, da će UNHCR pokušati da poveze gorivo
18 u enklave, što treba sprečiti."

19 Vidite li to?

20 O: Vidim.

21 P: I onda negdje pri dnu stranice na engleskom i pri dnu strane na
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 B/H/S-u, tamo gdje stoji 16.03.95., i tu stoji napomena:

2 "Za lekove koji se 14.03.1995. uvoze u Srebrenicu posebno ćemo komandi
3 Drinskog korpusa dostaviti listu lekova, kad je usaglasimo."

4 Jeste li videli ovaj dokument ranije?

5 O: Jesam. Ovaj dokument sam video. Mislim da sam ga video.

6 P: Da li je onda u tom kontekstu odgovarajuće, primjereno da Glavni štab
7 reducira planiranu količinu humanitarne pomoći za enklave, iako je ona već
8 odobrena?

9 O: Videli ste komunikaciju između koordinacionog tela i Glavnog štaba.
10 Glavni štab, kao stručni organ u sistemu funkcionisanja humanitarne pomoći,
11 davao je svoje stavove šta od humanitarne pomoći može da bude upotrebljeno u
12 borbi protiv Vojske Republike Srpske. I Glavni štab je i po načinu
13 funkcionisanja humanitarne pomoći mogao da da predlog da se nešto reducira. Kad
14 je dao predlog da se reducira, on je uvek to obavestavao - kao što vidite ovde.
15 Koordinaciono je telo moglo taj predlog da ne prihvati ili da ga prihvati. Prema
16 tome, istraživanje odnosa između Glavnog štaba i koordinacionog tela nisam vršio
17 detaljno. Al', kol'ko sam video, nisu imali veliki broj problema između sebe, a
18 imali su druge probleme o kojima su raspravljali.

19 P: Vidite da je ovaj dokument potpisan strojem i da piše da je to
20 potpisao pukovnik Miletić; zar ne?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Vidim da je otkucan blok-potpis. Kol'ko vidim, ovo je teleprinter a...
2 ovaj, koji je... sa koga je poslat ovaj dokument.

3 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] A sada molim 4062 po 65ter.

4 P: Ovo je sličan dokument, od 30. juna 1995. Dolazi iz Glavnog štaba, a
5 upućen je komandi Drinskog korpusa i u njemu stoji:

6 "Obavještavamo Vas da smo saglasni sa realizacijom odobrenja
7 koordinacionog tela za humanitarnu pomoć Republike Srpske," onda stoji broj
8 1582-HCR-867, "koji se odnosi na sedmični plan UNHCR-a Beograd, prema sledećem."

9 I onda za 4. jul vidite da stoji napomena: "Nismo odobrili da u sastavu
10 ovoga konvoja bude još jedan kamion sa školskim priborom."

11 Da li se to poklapa sa Vašim shvaćanjem uloge Glavnog štaba *vis-a-vis*
12 koordinacijskog tela za humanitarnu pomoć?

13 O: Taj deo bi a... trebao detaljnije istražiti, jer postoji i onaj drugi
14 deo - ona metafora kaže: Koga zmija ujede, taj se i guštera plaši. Lično, kada
15 gledam, ne vidim razlog za tako nešto. Ali, kada bi se ušlo u kontekst šta je
16 sve rađeno, kako je rađeno, onda bi se moglo konstatovati da su pr...prešli, ovaj,
17 neke granice il' bi se mogla konstatovati da je... su iz nekog razloga to uradili.
18 Ovde nisu elementi dovoljni da bi' ja mogô da zaključim šta je i zašto je to
19 tako urađeno.

20 P: Molim da sada pogledamo dno dokumenta na B/H/S-u, da je to također
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 potpisano strojem, "general-major Radivoje Miletić zastupa načelnika štaba".

2 O: Da. Karakteristično je da su obadva dokumenta rađena na teleprinteru,
3 da su obadva dokumenta obaveštenja i da su ob... na obadva dokumenta napisan blok-
4 potpis, ovaj, što stoji.

5 P: Oba ova dokumenta zapravo ograničavaju ranije odobrenu humanitarnu
6 pomoć. To je također točno, zar ne?

7 O: Oba ova dokumenta su obaveštenja koje govori da Glavni štab Vojske
8 Republike Srpske i koordinaciono telo imaju koordinaciju kod o...ograničenja a...
9 kod ove humanitarne pomoći.

10 P: Dobro. Mislim da dokument govori sam za sebe. Vi ste u Vašem
11 izvještaju također govorili o humanitarnoj pomoći, zar ne?

12 O: Da.

13 P: I, u vezi sa humanitarnom pomoći za enklave, Vi ste procijenili kakvi
14 su bili humanitarni uslovi u enklavama između, recimo, otprilike januara i jula
15 1995.; zar ne?

16 O: Da.

17 P: I može se reći da je Vaša procjena humanitarnih uslova u enklavama
18 tokom tog perioda, da ste Vi zaključili - ispravite me ako griješim - da nije
19 bilo nikakvih posebnih indikacija pogoršanja humanitarnih uslova. Da li je to
20 tačno?

21 O: Ne znam za takav decidan stav da sam ga bilo gde, ovaj, stavio. Ja
22 sam humanitarnu pomoć preko... ovaj, komentarisô u jedno osam-devet tač... deset
23 tačaka, tač... t... osam tačaka, i u tome sam s... zaključivô - na osnovu onoga što

24

25

26

27

28

29

30

1 sam proradio - i pošto nije bila tema predlaganja i odobravanja od strane mog
2 predmeta analize, nisam taku /sic/ deo nigde stavio da je to tako. Mada sam
3 konstatovao i našô na dokumentima da je zloupotrebljavana i da je verovatno to
4 pravilo velike probleme njihô... zloupotreba humanitarne pomoći, a ne nešto drugo.

5 P: Znači, Vi zapravo niste nikada procjenjivali kakvi su bili
6 humanitarni uslovi u tom vremenskom periodu za koji ste Vi razmatrali kakva je
7 bila uloge generala Miletića u tom periodu; zar ne?

8 O: Da. Nisam detaljno analizirô, tačno.

9 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Sada Vam želim pokazati 4124 po 65ter.

10 P: Tokom Vašeg svjedočenja, jedna od stvari koju ste spomenuli je i to
11 da su ljudi u enklavama izrazili želju da odu. Jeste li čuli što sam rekao? Da
12 li se sjećate da ste to rekli?

13 O: Na takav način nisam rekô. Ja sam samo konstatovao, na osnovu
14 izveštaja koje sam čitao od generalnog sekretara Ujedinjenih nacija, na osnovu
15 dokumenata koje sam čitao iz glavnog... Generalštaba Armije BiH, na osnovu
16 izveštaja organa bezbednosti iz 2. korpusa Armije BiH, na osnovu izveštaja
17 komandanata u Srebrenici i Žepi da je... i na osnovu izveštaja lokalnih vođa,
18 lidera, a... da je uvek bila prisutna tenzija naroda da ide iz te dve enklave. To
19 sam rekô u sklopu toga, a ja lični stav nisam imao i nisam mogô da ga formiram
20 jel nisam bio tamo.

21 P: Dobro. Ovaj dokument dolazi iz ureda za civilne poslove UNPROFOR-a u
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Sarajevu, pokriva period od 26. februara do 4. marta 1995. Zanima me 5. strana
2 dokumenta. Sada molim točku 15 na ovoj strani, gdje za "Potrepštine za
3 Srebrenicu" stoji:

4 "Nakon što su trupe UNPROFOR-a u Srebrenici doslovce ostale bez hrane -
5 3. marta su pojeli svoje poslednje borbene obroke - Vojska Republike Srpske
6 konačno se složila danas, nakon nekoliko prethodnih odbijanja, da dozvoli da se
7 te trupe snabdiju. Vojska Republike Srpske rekla je da nemaju prigovora na
8 dostavu hrane, samo na dostavu goriva. I dalje nastavljaju sa odbijanjem da
9 dozvole dostavu goriva u Srebrenicu i nastavljaju sa odbijanjem dostave
10 medicinskih potrepština u tri istočne enklave."

11 Da li ste Vi bili svjesni tih činjenica u vrijeme kada ste pisali Vaš
12 izvještaj?

13 O: Nekoliko puta sam spomenuo, časni Sude, da nikada nešto ne pišem na
14 osnovu jednog dokumenta, niti jedan dokument posmatram za... sam za sebe. To je...
15 nije ni u skladu sa metodama koje sam izabrao kod izrade ovoga rada. Ovaj
16 izveštaj koji sam sada video - mislim da sam ga video, ovaj, i ranije - ja sam
17 čitao u kontekstu sa mnogim drugim izveštajima i čitô sam u kontekstu sa
18 izveštajima gde je humanitarna pomoć služila za nagrađivanje i plaćanje boraca,
19 gde je humanitarna pomoć služila za logističko snabdevanje 28. divizije i onda
20 sam zaključio da tu oblast treba vrlo precizno istražiti da se ne bi
21 manipuliralo sa ovakvim isključcima... sa ovakvim izvodima iz celine.

22 S obzirom da general Miletić nije bio u sistemu pripremanja predloga i
23
24
25
26
27
28
29
30

1 donošenja odluke o humanitarnoj pomoći, onda sam po... prestao da detaljno
2 istražujem ovaj deo. Ovo ovde se mora posmatrati u kontekstu.

3 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] A sada molim 4125 po 65ter.

4 P: Ovo je telegram upućen Annanu, u Ujedinjenim nacijama u Njujorku,
5 datum je 22. mart 1995. Pogledajte, molim Vas, 3. paragraf ovog dokumenta, gdje
6 stoji:

7 "UNHCR javlja da su uspjeli dostaviti medicinske potrepštine u Goražde i
8 Srebrenicu po prvi puta od novembra 1994."

9 Da li Vam je bila poznata ta činjenica u kontekstu pisanja Vašeg
10 izvještaja ili pripreme za ovo svjedočenje? Ja Vas to pitam zato jer ste mnogo
11 govorili o raznim zloupotrebama unutar procesa - opravdanja za gorivo,
12 opravdanja za uvođenje ograničenja i pregleda konvoja.

13 G. JOSSE: [simultani prevod] Nadam se da nisam previše pedantan, ali
14 mislim da bi moj uvaženi kolega ipak trebao reći da je to tvrdnja, a ne
15 činjenica.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da je gospodin Josse u pravu,
17 gospodine Vanderpuye. Rekli ste na strani 31, 1. redak: "Da li ste znali za tu
18 činjenicu..."

19 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] U redu.

20 P: Da li ste znali za tvrdnju sadržanu u ovom dokumentu? Da li ste znali
21 što stoji u ovom dokumentu u vrijeme kada ste pripremali Vaš izvještaj ili kada
22 ste se pripremali za svjedočenje u ovom predmetu? I pitam Vas to iz razloga koji

23
24
25
26
27
28
29
30

1 sam već ranije naveo, a i isto tako i zato jer ste Vi rekli da Vi niste naišli
2 ni na kakvu indikaciju iz koje bi proizlazilo da je život u ovim enklavama bio
3 nepodnošljiv.

4 O: Auh! Prvo, nijednog trenutka ja nisam našo nijedno opravdanje i
5 stalno sam insistirô da se stvari posmatraju u kontekstu. Stalno sam insistirô i
6 moj je stav u celom materijalu bio da izučavam činjenice, a da proveravam
7 tvrdnje i da na osnovu proveravanja tvrdnji i dobivenih činjenica pišem
8 zaključke. I ja, kada bi' rekô da je svaka radnja bila opravdana, a da to ne
9 mogu da činjenicama argumentujem, bio bi' vrlo neozbiljan. Časni Sude, nikada
10 nisam tako nešto radio.

11 P: Moje pitanje glasi: da li ste znali za ovu tvrdnju u ovom dokumentu?
12 A to je da je UNHCR uspio medicinske potrepštine dostaviti u Goražde i
13 Srebrenicu po prvi puta od 1994. negdje otprilike 22. marta 1995.?

14 O: Za ovu tvrdnj... za ovu tvrdnju nisam znao. Nisam je video, nisam je
15 pročitô.

16 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] A sada molim 4126 po 65ter. Evo još
17 jednog telegrama, od 18. aprila 1995, upućen je gospodinu Annanu. Molim 2.
18 stranu dokumenta.

19 P: Pod tačkom 4 stoji:

20 "Sljedeće dodatne informacije dalje razjašnjavaju situaciju."

21 "A. Srebrenica"

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 "Srebrenica koristi zalihe goriva UNHCR-a od kojih je do sada potrošeno
2 38,4 kubična metra. Bataljon je smanjio potrošnju prije nekoliko tjedana na 3,5
3 kubična metra na dan, a sada je smanjio potrošnju na 1,5 kubični metar na dan.
4 Uvedena su stroga ograničenja na korištenje vozila i generatora. Operativni
5 efekti su doveli do vrlo smanjenog programa patroliranja."

6 Pod C., Žepa, stoji:

7 "U Žepi ne patrolira niti jedno vozilo, a četa koristi drvo za kuhanje i
8 svijeće za svjetlo."

9 Da li Vam je bilo poznato postojanje ovakvih okolnosti u aprilu 1995.,
10 ovako kako je to zabilježeno u ovom dokumentu, kad ste pripremali Vaš izvještaj
11 ili Vaše svjedočenje?

12 O: Ovo mi nije bilo poznato iz jednostavnog razloga. Da bi mi bio poznat
13 dokument i da bi ja mogô taj dokument da koristim u ekspertizi, bio je uslov da
14 dokument bude preveden, pošto moje znanje, ili bolje rečeno, neznanje engleskoga
15 ne dozvoljava da analiziram dokumenta koja nisu prevedena.

16 Da bih formirao i pre i sada mišljenje, onda je neophodno da se vide i
17 jedne i druge tvrdnje, pa da sa uporedom /sic/ tih tvrdnji i provere činjenica
18 dođem do nekog zaključka. Uglavnom, sada ide plejada tvrdnji s jedne strane, a
19 ja sam imô prilike da čitam i jedne i druge tvrdnje. I tvrdnje o lošem stanju i
20 tvrdnje o zloupotrebama. Ali, pošto to nije bila posle moja tema, nisam detaljno
21 analizirô.

22 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Mislim da je sada vrijeme za pauzu.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Idemo na pauzu od 25 minuta.
2 Hvala.
3 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prijevod] Molim ustanite.
4 ... Početak pauze u 15.45h
5 ... Sjednica nastavljena u 16.14h
6 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prijevod] Ustanite, molim. Možete sestiti.
7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Koliko Vam još vremena treba?
8 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Pa, imam još desetak dokumenata koje
9 bih hteo da predočim svedoku. Oni su slični ovom dokumentu i pretpostavljam da
10 neće duže trajati ispitivanje nego ovo koje smo već do sada obavili.
11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu, nastavite.
12 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala.
13 Molim 4130 po pravilu 65ter.
14 P: Generale, ovo je dokument UNPROFOR-a iz kancelarije za civilna
15 pitanja. To je nedeljni izveštaj i kaže se da je to za nedelju od 8. do 15. maja
16 1995. godine, a nosi datum 15. maja.
17 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Molim da pogledamo 4. stranicu
18 dokumenta.
19 P: Oprostite, tačku 10, koja glasi ovako:
20 "Srbi dozvoljavaju da neki konvoji UNHCR-a pređu u istočne enklave
21 Goražda, Žepe i Srebrenice, ali i dalje ne dozvoljavaju popunu UNPROFOR-a, što
22 dovodi do kritičnih uslova za vojsku. Srbi tvrde da sve dok su oni pod
23 međunarodnim sankcijama, oni će iste takve uslove nametati i bosanskim
24
25
26
27
28
29
30

1 područjima kako bi imali neku vrstu kontrole nad njima."

2 Gospodine, ovaj dokument, a i drugi koje sam Vam pokazao iz UNHCR-a,
3 stav tužioca je da svi ovi dokumenti pokazuju da direktiva 7 nije bila poništena
4 direktivom 7/1, naročito kada je u pitanju stvaranje nepodnošljivih uslova, a u
5 vezi sa postizanjem toga kroz ograničeno korišćenje izdavanja dozvola.

6 Kada pogledate ovo i kada razmotrite ovaj dokument, sadržaj, onako kako
7 sam ja to pročitao, da li to po vašem mišljenju protivureči onome što ste Vi
8 rekli?

9 O: /.../ Prvo, vrlo je bitno da ovo nije tema direktive 7 ni direktive
10 7/1. Dejstvo direktive može da se vidi samo na osnovu zadatka jedinicama.
11 Humanitarna pomoć je bila u funkciji - i kao i rotacija snaga, snabdevanje
12 UNPROFOR-a, i slično - bila u funkciji koordinacionog tela i Glavnog štaba.
13 Očigledno, direktiva 7 i direktiva 7/1 nisu bili upućeni ni koordinacionom telu
14 ni Glavnom štabu i nisu im davani nekakvi zadaci. Iz ove tvrdnje se vidi da ima
15 problema u snabdevanju UNPROFOR-a. Iz mnogih tvrdnji vidi se da je UNPROFOR
16 radio i van svog mandata.

17 Istraživanjem jednog i drugog predmeta onda stiže... može da se dobije
18 zatvorena slika i da se vidi šta je uzrok, šta je posledica. U svakom slučaju,
19 ova tvrdnja se vidi, treba se proveriti.

20 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Molim 65ter 4132. I da pogledamo sada
21 ovaj dokument na dnu stranice.

22 P: To je još jedan dokument iz UNPROFOR-a, nosi datum 1. juna 1995.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 godine i u dnu stranice vidi se da piše:

2 "Najkritičnija situacija sa hranom je u Goraždu i Žepi," i kaže se
3 "UKRKOY" "... zahvaljujući blokadi ovih džepova od strane armije bosanskih Srba ne
4 postoji mogućnost da se njima dostave dodatni materijali i popune."

5 Dakle, da Vas najpre pitam da li ste znali za ovaj konkretni dokument u
6 vreme kada ste sastavljali svoj izveštaj?

7 O: Ovaj dokument ne. Ako je bio preveden i ako je bio u bazi kolekcije
8 prevedenih dokumenata, onda verovatno bi' znao.

9 P: A da li ste znali za te okolnosti o kojima ovaj dokument govori, tj.
10 o nemogućnosti dodatnog dotura potrepština jedinicama UNPROFOR-a?

11 O: Znao sam za ceo kompleks okolnosti. Znao sam, na primer, za akt da je
12 neposredno pre toga veliki broj humanitarne pomoći data kao logistika 28.
13 diviziji. Znači, znao sam za a... ovu tvrdnju i za one činjenice koje sam video iz
14 akta lokalne vlasti.

15 P: Da Vam sada predočim 65ter 4133, od 4. juna 1995. godine, takođe
16 izveštaj UNPROFOR-a o situaciji, za period od 29. maja do 4. juna.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Fauveau?

18 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Časni Sude, ja nemam prigovor, samo bih
19 htela da obavestim Sudsko veće o tome da ovaj niz dokumenata koji se sada
20 predočava svedoku su dokumenti koji su timovima Odbrane obelodanjeni tek 30.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 januara ove godine. Prema tome, svedok nije mogao da ih vidi.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

3 PREVODILAC: /prevod engleskog transkripta: "Ispravka, 13. januar."/

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] I mislio sam da ćete tako nešto reći.

5 Izvolite.

6 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Molim da sada pogledamo stranicu 4...

7 odnosno 5, ovog dokumenta.

8 P: Pod tačkom 14 kaže se:

9 "Situacija sa hranom je takođe nezadovoljavajuća. Srbi su uveravali sve
10 humanitarne agencije da mogu nastaviti sa normalnim aktivnostima. Međutim,
11 sadašnja bezbednosna situacija i nedostatak pratnje za konvoje UNPROFOR-a, i
12 usled tih razloga UNHCR je odlučio da obustavi konvoje. UNHCR ima 370 tona hrane
13 na aerodromu. Od 3. juna UNPROFOR štiti konvoje UNHCR-a, kako bi doturio hranu
14 od aerodroma ka gradu."

15 Ako pogledamo tačku 17, pod "Situacijom u enklavama", vidimo da tu piše:

16 "Ograničene količine humanitarne pomoći posredstvom konvoja stigle su u
17 Tuzlu, u periodu o kome je reč. Sve druge enklave nisu primile svoje
18 potrepštine. Ukoliko se sadašnja situacija nastavi, enklave koje potpuno zavise
19 od humanitarne pomoći, proći će kroz velika stradanja."

20 Gospodine, stav je Tužilaštva da je ovo dokaz činjenice da direktiva 7
21 nije stavljena van snage. Dakle, ovo je dokaz o činjenici da je stanovništvo u

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 enklavama izloženo takvoj patnji koja bi postala nepodnošljiva, odnosno takvim
2 uslovima života koji predstavljaju nepodnošljivu patnju. I stav je Tužilaštva da
3 je to njima natureno, odnosno da su stavljeni u takvu situaciju zbog načina kako
4 su izdavane dozvole, kako se to navodi u direktivi 7, a to je suprotno Vašem
5 objašnjenju da je direktiva 7/1 poništila direktivu 7.

6 O: I pored pokušaja da detaljno razumem ovo pitanje, činjenica je da
7 ovo... ustvari, činjenica je da ovo nije činjenica, nego da je tvrdnja - pod broj
8 jedan. Pod broj dva, a... ono što sam rekô i tada i rekô sam i sada, Vaš stav da
9 je direktiva to što jeste - to je Vaš stav. I ja sam Vama rekao ono što je
10 poznato u celom svetu, šk... š... kakav je direktiva dokument i kome je upućena
11 direktiva kao dokument, šta je zadatak iz direktive i kome se taj zadatak
12 izdaje.

13 Svako pravljenje analogije da je direktiva izvršni dokument ili slično,
14 to nema nikakvo opravdanje u bilo kom mom izlaganju. Isto, nikad nisam rekô da
15 je direktiva 7/1 stavila direktivu 7 van snage, nego sam tačno precizirô koje
16 tačke, koje stvari i koji... za koje jedinice. Na tome ostajem i dalje pri tvrdnji
17 da je sve zabluda da direktiva reguliše humanitarnu pomoć. Za to postoje
18 odgovarajuća akta države Republike Srpske. Postoji odgovarajući akt vojske i taj
19 je sistem išô na sasvim drugi način.

20 Da bi' ovo proverio, na primer, ovaj izveštaj UNPROFOR-a, bilo bi dobro
21 da mi se stavi na uvid celina izveštaja, pa da vidimo da li su u izveštaju
22 obrađeni svi elementi na način kako trebaju, da li su u izveštaju obrađeno

23
24
25
26
27
28
29
30

1 razmena obaveštajnih podataka, da li je u izveštaju obrađeno i mnoge druge
2 stvari koje su bili /sic/ misija. E, ja ne tvrdim ni jedno ni drugo, osim da
3 ovde nema nikakve veze sa direktivom 7 i svako uvezivanje bilo koje direktive,
4 ili bilo koje vojničke zapovesti sa ovim delom, ovde predstavlja špekulaciju
5 koja je neprimerena za vojsku.

6 P: Hvala na tome, gospodine.

7 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Samo radi pojašnjenja zapisnika,
8 gospodine predsedniče. Dokument 4133, koji sam upravo koristio da ga predočim
9 ovom veštaku, je bio obelodanjen 23. januara 2008. godine. A sledeći dokument,
10 4136, koji bih takođe molio da se pozove u elektronsku sudnicu, takođe je bio
11 obelodanjen 23. januara 2008. godine.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala na toj informaciji.

13 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]

14 P: Časni Sude, ovo je sličan dokument. U gornjem levom uglu se kaže da
15 je to iz službe veze UNPROFOR-a, nosi datum 14. jun 1995. godine. U 2. tački... u
16 2. pasusu stoji sledeće:

17 "Nijedan od konvoja UNHCR-a enklavama nije dobio dozvolu. Konvoj za
18 Srebrenicu je otkazan. Konvoj za Sarajevo nije krenuo iz Zenice. Vojska
19 Republike Srpske traži 50% pomoći, na šta UNHCR ne može da pristane. Ostali
20 konvoji su prošli slično. Dva konvoja za Goražde je Vojska Republike Srpske
21 blokirala i vratili su se u Sarajevo, a konvoj koji je trebao da krene iz
22 Zagreba za Sarajevo još uvek nije dobio dozvolu."

23 Dakle, da li je Vama bilo poznato dok ste se pripremali za svedočenje,

24

25

26

27

28

29

30

1 da li ste znali za okolnosti kakve su vladale, a koje se opisuju u ovom
2 konkretnom pasusu?

3 O: Znao sam za ceo kontekst okolnosti koje su vladale prema Republici
4 Srpskoj i u Republici Srpskoj. Znao sam za ceo kontekst ovome koji ste govorili
5 /sic/. Znao sam za celokupni kontekst blokade cele države. Znao sam za celokupni
6 kontekst zloupotrebe i znao sam za kontekst da su uvedene zabrane, za koje
7 istraživanje bi se moglo reći neke da su opravdane, neke da su neopravdane. To
8 je posebna tema i tu posebnu temu treba pregledati i analizirati detaljno, a ne
9 ovako *by the way*, vađenjem iz konteksta pojedinih tvrdnji i pojedinih rečenica.

10 U početnom periodu moga rada, kada sam sagledavô sve elemente pre nego
11 što počnem /sic/ na konkretan deo, bavio sam se i analizom dostavljanja pomoći,
12 oscilacije pomoći, uzročno-posledičnih veza između količine pomoći i broja
13 stanovništva, količine pomoći i broja jedinice, učestalosti pomoći sa brojem
14 jedinice. Bavio sam se rotacijom snaga, i slično. Kada sam video da to
15 proizilazi... da to prevazilazi nadležnosti za šta sam angažovan, taj deo sam
16 odvojio i ostavio odvojen, a služi kao dobro saznanje da bi se na tom delu
17 moralo puno ozbiljnije raditi i istraživati.

18 P: Dobro.

19 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Da Vam sada pokažem 65ter 4138. Za
20 zapisnik da kažem, i ovo je bilo obelodanjeno 23. januara 2008. godine. Ovaj
21 telegram je dnevni izveštaj od 20. juna 1995. godine, upućen gospodinu Annanu.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: I na 2. stranici dokumenta - ako možemo to da pogledamo - u tački 5
2 kaže se sledeće:

3 "Problemi sa konvojima, kako logistička popuna i UNHCR i dalje su u
4 mnogim delovima zone odgovornosti UNPROFOR-a /kako je prevedeno/. 56 konvoja sa
5 kamionima koji su krenuli za istočne enklave juče su stigli u Beograd. Međutim,
6 Vojska Republike Srpske je smanjila taj broj kamiona sa 56 na 23, zatim količinu
7 hrane za 50%, a količinu goriva za 70%. Odbila je prolaz dvoje ambulantnih kola
8 koja su bila potrebna za vojsku UN-a i takođe insistirala da se i ljudi koji
9 putuju sa konvojima u enklave, da moraju poći zajedno sa njom, mada niko ne
10 može, drugim rečima, sprečiti rotaciju, odnosno smenu jedinica ili, pak,
11 ojačavanje.

12 "Uz ovo, u prilogu dajemo i popis materijala koji je zatražen za konvoj
13 i materijal koji je odobrila Vojska Republike Srpske. Konvoj UNHCR-a koji je
14 trebalo da stigne u Goražde i za koji je stiglo odobrenje sa Pala zaustavljen
15 je, i to 15 kilometara od enklave."

16 I poslednja rečenica ovog paragrafa glasi kako sledi:

17 "Vojni posmatrači UN-a u Srebrenici i Goraždu, nisu uspeli da dobiju
18 zamenu preko 60 dana. Stalni zahtevi da se oni zamene novim osobljem odbila je
19 Vojska Republike Srpske."

20 S obzirom na druge dokumente koje sam Vam pokazao i na stav Tužilaštva
21 koji sam Vam izneo, mi tvrdimo da je i ovaj dokument u suprotnosti sa Vašom
22 procenom dejstva direktive 7/1.

23 O: Gledajući ovaj dokument koji st... koji ste dali i gledajući celu
24
25
26
27
28
29
30

1 kolekciju koju ste mi predočili, jako sam zabrinut što nigde nisam video da je
2 obavešten - mislim gospodin Kofi Annan - nikada o zloupotrebi humanitarne
3 pomoći. Da nikada nije... ste mi pokazali dokument. U mom istraživanju, dok sam
4 istraživao, našô sam preko 35% da je bilo jasna definisana procedura
5 funkcionisanja UNPROFPR-a sa vojskom i blagovremena prijava zamene, rotacije
6 snaga, prelaska snaga vazduhoplovima i humanitarne pomoći. U tom trenutku, od
7 jednog broja istraženih, 30% su kasnile prijave, što upućuje da su vrlo često i
8 namerno, ovaj, kasnile.

9 Konstatacija da se ovo veže der... za direktivu a... broj 7, u početku je za
10 mene bila verovatnoća da se dobro ne razume šta je cilj i namena direktive; šta
11 ona radi; na koji način ona radi; kako se ona realizuje. Sada vidim da nije u
12 pitanju nesp... nepoznavanje i nerazumevanje, već sasvim tvrđenje na sasvim drugi
13 način, što je neprimereno bilo kojoj vojnoj nauci, i u bilo kojoj zemlji na
14 svetu koja ima ozbiljnu vojsku.

15 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Molim 65ter 4054. Hvala. Da kažem za
16 zapisnik da je i ovaj dokument obelodanjen 14. marta 2008. godine. Da pogledamo,
17 molim, 2. stranicu. Datum dokumenta je 7. jul 1995. godine. To je telegram UN-a
18 upućen gospodinu Annanu.

19 P: Na stranici 2, u 4. tački, kaže se:

20 "Prvi konvoj UNHCR-a od 20. maja stigao je u Goražde juče sa 78
21 metričkih tona brašna, pasulja, soli i ulja. Konvoj UNHCR-a od 56 metričkih tona
22 takođe je uspešno stigao u Žepu. Konvoj sa ljudstvom za zamenu UNPOFOR-a za
23 Goražde zaustavljen je u Rogatici pod obrazloženjem da još uvek nije stiglo
24 odobrenje, odnosno da mu ne važi dozvola nakon što je ušao u džep danas. Još

25

26

27

28

29

30

1 jedan konvoj UNPROFOR-a koji je bio upućen u Srebrenicu, vratio se u Beograd
2 nakon što ga je opstruirala armija bosanskih Srba. UNHCR je juče bio dva puta
3 bio izložen vatri u BiH. Jedan konvoj koji je bio u pratnji *PakBat*-a oko Ribnice
4 izložen je artiljerijskoj vatri armije bosanskih Srba."

5 Da li ste Vi znali za te opstrukcije na koje je naišao UNPROFOR, odnosno
6 vojnici UNPROFOR-a, ili pak konvoji koji su bili upućeni u Srebrenicu,
7 opstrukcije koje je vršila armija bosanskih Srba?

8 O: Molio bih da vidim prvu stranu ovoga dokumenta. Hvala. Čitajući ovaj
9 dokument i čitajući ove tvrdnje ne mogu da se nikako izbegnem utisku da je i ovo
10 nešto gde se govori o UNPROFOR-u i bilo van UNPROFOR-a */sic/*. Jedna bitna
11 konstatacija koja mi utiče na to jeste činjenica da se ovde k... ovaj, form... f... o...
12 pominje "BSA" - nešto što ne postoji, a to je armija bosanskih Srba. Znam da je
13 UNPROFOR vrlo precizno znao da je to VRS, a ne BSA. Tako da mi se ovo... dobijam
14 utisak da je dokument pravio neko o... neko drugi.

15 Drugo, vidim ovde vrlo precizne podatke, pa sam iznenađen da m... nije u
16 ovome dokumentu obrađeno da je humanitarna pomoć i logistika Holandskog
17 bataljona dat u logističku podršku 28. divizije, što ima isto precizan dokument
18 koji se nalazi ovde kod Vas i o kome je izvestio o... šef lokalne uprave u
19 Srebrenici. Tako da ništa od ovoga ne stavljam van ili pod sumnju, samo bi'
20 činjenice iz ovoga dokumenta i tvrdnje proverio u kontekstu i stavio u
21 kontekstu, i onda bi' na osnovu toga i t... želeo da dam konkretan zaključak.

22 P: Da li je po Vašem mišljenju, generale, restrikcija smene vojske
23
24
25
26
27
28
29
30

1 odgovarajući odgovor na bilo kakvo kršenje nekog propisa o prolasku konvoja ili,
2 pak, nekog pravila o prolasku konvoja? Dakle, da li Vi to mislite, generale?

3 O: Ne, ne kažem. Ali, ne mogu dok ne pogledam celu, ovaj, celinu, dok ne
4 sagledam celinu, da možda konstatujem da je ekstric... restrikcija u nekom
5 trenutku bila jedini mogući odgovor. Međutim, i ako bi bila jedini mogući
6 odgovor, to je ono što je bilo zadužena država, državno telo i vojska, a to nema
7 nikakve veze sa onim što Vi tvrdite, da je to direktiva broj 7 ili direktiva
8 broj 7/1.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Vanderpuye, ja hoću da se
10 uverim da mi isto podrazumevamo pod "restrikcijama rotacije vojske".

11 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Pa, to se odnosi na vojne posmatrače
12 UN-a o kojima je bilo reč u ranijem dokumentu, a isto tako i na instrukciju
13 konvojima UNPROFOR-a koji su se vratili u Beograd.

14 PREVODITELJICA: Ispravka prevodioca: ometanje konvoja UNPROFOR-a koji su
15 se vratili u Beograd.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala.

17 Da li ste i Vi tako shvatili ovo pitanje, generale, kada ste odgovorili
18 na njega?

19 SVJEDOK: Da. Još kompleksnije. Sve restrig... sve, ovaj, zamene snaga, sve
20 rotacije snaga, sva pojačanja, apsolutno tako.

21 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Molim 65ter 4142. Hvala.

22 P: Kao što vidite u gornjem desnom uglu, ovaj dokument nosi pečat

23
24
25
26
27
28
29
30

1 sedišta UNMO-a. Radi se o telegramu koji je poslat iz sedišta UNMO-a UNPROFOR-a
2 u Sarajevu u sedište UNMO-a u Zagrebu. Datum je 8. jul 1995. godine, i pod
3 brojem 1 govori se o broju i statusu stanovništva. I kada je reč o situaciji sa
4 hranom predviđenom za civilne stanovnike. Pod tačkom 1 se kaže:

5 "Ukupan broj stanovnika je 42.000. Pod B, 85% tih stanovnika su
6 izbeglice ili raseljena lica, 20% su lokalni stanovnici."

7 A pod tačkom 2 se kaže "Situacija sa hranom", "Zalihe UNHCR-a:" pod 2.

8 "Zalihe hrane u skladištima UNHCR-a su skoro pale na nulu. Nema čak ni
9 dovoljno namirnica da bi se bar jedan dnevni obrok omogućio za najosetljivije
10 delove stanovništva."

11 Zatim, pod B se kaže:

12 "Procena je da privatna zaliha u proseku može da traje najviše nekoliko
13 dana, pod uslovom da se jedan do najviše dva obroka dnevno deli po osobi."

14 A zatim se kaže:

15 "Zalihe MSF-a su veoma ograničene. U zavisnosti od broja ranjenih i od
16 granatiranja, moguće je da će trajati otprilike dve do četiri nedelje."

17 To je, pod C: "Nevladine organizacije i stanje sa medicinskim zalihama."

18 Pod tačkom 3 na 2. stranici govori se o planiranim dostavama hrane
19 UNHCR-a. Kaže se da:

20 "Planirani konvoji (planira se tri konvoja nedeljno) i kada bi se to
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 realizovalo, to bi jedva pokrilo 65% potreba ukupnog broja stanovnika. Međutim,
2 pri sadašnjem tempu isporuka, tek 25% potreba se zadovoljava."

3 PREVODITELJICA: Ispravka prevodioca: manje od 25%.

4 P: Gospodine, da Vas pitam da li ste Vi, kada ste se pripremali za
5 svedočenje i kada ste spremali svoje veštačenje, da li ste Vi znali za ove
6 informacije, ove podatke?

7 O: Za konkretno ovu - koja mislim da je od 8. jula, ako se ne varam i
8 ako je to tako, 8. juli 1995. godine - za konkretno ovu nisam video. Ali, u onoj
9 prvoj rečenici, ove informacije - ako bi se vratili na prethodnu stranu - mislim
10 da se ne govori o proceni stanovništva, nego da se govori o tačnom broju
11 stanovnika. Jel ovde kaže "broj i status stanovnika", ukupan broj, a ne procena.
12 Ukol'ko pogrešno govorim, onda se izvinjavam.

13 Ovaj dokument, otprilike za tu s...situaciju sam, ovaj, za to s... za takve
14 slične sam procene znao. Ali bi pro... isto sam znao, i zato bi uporedivô, i s... z...
15 isto sam znao za izveštaj lokalne vlasti koji kaže da je bilo puno manje
16 stanovnika, ali da su oni davali veće brojeve da bi na takav način obezbedili,
17 ovaj, veći broj a... humanitarne pomoći. Vidim da ovde je u procenu, ovaj, odnosno
18 u broj stanovnika uzeta i 28. divizija, koja je respektivna snaga i koja ni pod
19 kakvim propisima ne spada u humanitarnu pomoć, a ona je preko... pa, preko 20%
20 ovoga broja što je ovde samo njezina ov... snaga.

21 D... ga... Znam da je neposredno posle toga, za akciju da je angažovano 600
22 boraca 28. divizije. Plaćeni su sa brašnom i sa humanitarnom pomoći. Znam da je
23 i druga pomoć otišla u tu, ovaj, diviziju i znam da par dana posle toga je,

24

25

26

27

28

29

30

1 ovaj, provaljeno u magacine i odnesena velika količina humanitarne pomoći. Sve
2 ove kockice kada bi' sklopio, onda bi' mogô da tačno kažem koji su podaci i koje
3 su činjenice verodostojnije, i šta je uzrok i šta je posledica.

4 Ovako, ovo znanje u ovom obimu mi je poznato, al' mi je jako neobično da
5 u nijednom izveštaju se ne obrađuje činjenično sta...stanje, onako kako jeste na
6 terenu.

7 P: Dobro. Sve te stvari treba gledati u kontekstu, to nam i zapravo
8 hoćete reći; zar ne?

9 O: Od početka.

10 P: I ovi dokumenti Ujedinjenih naroda koje sam Vam sada predočio zapravo
11 događaje na terenu stavljaju u kontekst?

12 O: Verovatno, ako ih gledamo u celini, ako im /sic/ gledamo uzročno-
13 posledično, a ne ovako, ako čitamo samo iz njih neke izveštaje il' neke izvode,
14 a ne damo onda izveštaj ili izvod sa druge strane - onda to nije kontekst.

15 P: Dobro. I Vi ste ovdje da biste perspektivu druge strane iznijeli
16 Raspravnom vijeću. Da li tako gledate svoju ulogu?

17 O: Ne. Za razliku od nekih drugih kak'e su bile pripremljene, ja sam u
18 mojim dokumentima koristio dokumenta, odnosno u mojoj ekspertizi sam koristio
19 dokumenta obadve suprotstavljene stra... snage - Armije BiH, Vojske Republike
20 Srpske. Koristio sam dokumenta UNPROFOR-a koja sam imô. Koristio sam baze

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 podatka /sic/ i procedure kako je definisano u vojsci... Vojsci Republike Srpske,
2 kako je u drugim vojskama, kako je u NATO vojskama.

3 Ja sam napravio pravi uzročno-posledični odnos i, ako vidite u mojoj
4 direktni... u mojoj iz... u mom izveštaju, ja sam izneo neke tvrdnje koje nikada do
5 sada nisu iznešene, a koje su vrlo neprofesionalne i vrlo problematične za
6 Vojsku Republike Srpske. Upravo sam razmatrao situaciju u dinamici, jer u
7 borbenim s... akcijama uvek imate dve snage... dve strane.

8 P: Dobro.

9 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] A sada molim, 4145 po 65ter.

10 P: Ovo je dokument pod naslovom "Informacijske bilješke", izdavač je
11 UNHCR. Trebam reći da je sličan dokument jednom drugom svjedoku pokazala Obrana
12 Miletića. Želim Vam sada pokazati 19. stranu ovog dokumenta.

13 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Datum je jul 1995. Zapravo, sljedeću
14 stranu, stranu 20. Još jednu. Hvala.

15 P: Ovdje vidimo planiranu i realiziranu dostavu pomoći u istočne
16 enklave. Ovdje pogotovo skrećem vašu pažnju na Srebrenicu i Žepu, to su dvije
17 desne kolone.

18 U junu 1995. stoji da je 230 metričkih tona u četiri konvoja došlo u
19 Srebrenicu, a za Žepu vidimo 50 metričkih tona u jednom konvoju - to je za jun.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Pri dnu strane -

2 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ustvari, možda bismo trebali povećati
3 desni ugao. Da, ovako.

4 P: Ovdje pri dnu stoji, pročitacu Vam:

5 "Bilješka: Za jun 1995. planirana dostava pomoći za Bihać bila je 1.000
6 metričkih tona, za Goražde 772 metričke tone, za Srebrenicu 678 metričkih tona i
7 za Žepu 160 metričkih tona."

8 Znači, to su bile planirane količine. A ovaj dokument iz juna 1995. nam
9 pokazuje da je za Srebrenicu realizirano 230 metričkih tona, što je oko trećine.
10 Za Žepu 50, otprilike isto jedna trećina od planiranih količina. Ovdje također
11 možete vidjeti... trebali bismo zapravo preći na jednu drugu stranu za to. Ali,
12 prije toga, recite nam prvo da li ste znali da planirane količine na ovako
13 katastrofalan način nisu ispunjene? Da su realizirane količine drastično
14 smanjene u odnosu na ono što je bilo planirano?

15 O: U početnom periodu kad sam radio, ja sam pratio humanitarnu pomoć,
16 izučavô Srebrenica, Žepa i Goražde. Imô sam negde slične podatke. Međutim, kad
17 sam došô do podatka od lokalnih vlasti, koliko su oni stvarno imali stanovnika,
18 a kol'ko su slali za planiranje humanitarne pomoći, onda ti dijagrami su dobili
19 sasvim drugi karakter.

20 Ako bi ovaj odnos planirani... da bi' ovo proučio - žao mi je što ovaj
21 dokument nisam imao - da bi' ovo proučio, onda bi' planirano gledô na osnovu
22 čega je planirano; koji je polazni parametar za planiranje; koji je stvarni
23 parametar za planiranje i verujem da bi onda i ovde ovaj grafikon izgledao puno
24 drugojačiji. Znam za taj problem. Znam da se treba izučavati, ali znam da

25

26

27

28

29

30

1 ovako jednostrano predstavljen može da stvori samo zabludu i loš utisak.

2 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Sedmu stranu, molim. ERN završava
3 brojem 3198. Molim da pogledamo pri dnu strane. Da.

4 P: S lijeve strane stoji:

5 "Humanitarna situacija u istočnim enklavama.

6 "Situacija u istočnim enklavama, gdje je u junu realizirano samo 17%
7 sveukupnih planiranih količina humanitarne pomoći, je također vrlo ozbiljna.

8 "Prošlog mjeseca do Goražda nije mogao doći nijedan konvoj, kao
9 posljedica opstrukcije bosanskih Srba. Situacija sa hranom postala je kritična,
10 zato jer su rezerve po kućanstvima smanjene zbog dugog prekida u raspodjeli
11 pomoći. Lokalne vlasti morale su početi prikupljati žito iz okolnih sela, kako
12 bi ga mogle distribuirati kritičnim slučajevima u gradu."

13 I nešto niže dolje u ovom dokumentu govori se o Žepi, i tu stoji:

14 "I Žepa ima ozbiljne probleme sa pristupom humanitarne pomoći. Nije bilo
15 konvoja u periodu od četiri tjedna, dok jedan nije uspio doći do enklave 21.
16 juna.

17 "U Srebrenici se razvija jedna dramatična humanitarna situacija u
18 vrijeme pisanja ovog izvještaja. Vojska bosanskih Srba započela je sa napadom na
19 taj džep 8. i 9. jula i tamo zarobila 30 nizozemskih mirovnjaka. Desetog jula

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Ujedinjeni narodi upozorili su vojsku bosanskih Srba da zaustave svoje
2 napredovanje ili će biti suočeni sa odmazdom NATO pakta."

3 Dakle, kad je riječ o humanitarnoj situaciji u Žepi, Goraždu i
4 Srebrenici, da li ste znali za ovo što kaže ovaj izvještaj ovdje? Da li ste
5 znali za te informacije u vrijeme dok ste pisali svoj izvještaj ili dok ste se
6 spremali za svjedočenje u ovom predmetu?

7 O: Da. Znao sam za ove informacije i izučavô sam te informacije, i
8 posebno sam izučavô ovde što se govori u ovom delu "Opstrukcija". Čudi me da
9 ovaj izveštaj nema nimalo samokritičnosti. Odnosno, zapanjen sam da u ovom
10 izve...izveštaju se ni na jednom mestu nije reklo - ili pošto mi Vi dajete samo
11 isečke, onda Vi niste prikazali - da je bilo opstrukcije u zahtevima za
12 humanitarnu pomoć, u planiranju humanitarne pomoći, u činjenici da u zahtevu za
13 humanitarnu pomoć dođe jedno stanje, a na terenu se pojavi drugo stanje.

14 Kada bi sve ovo analizirali, onda bi verovatno i problematiku
15 opstrukcije preraspodelili na pravi način, i strah me da bi mogli da nađemo neke
16 posledice na nekom drugom mestu, što nama ne bi odgovaralo.

17 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] A sada 4146 po 65ter. Sličan dokument,
18 isti autor. Molim 21. stranu, završava sa 3182.

19 P: Ovo je sličan dijagram onome koji sam Vam ranije pokazao, ali ovo su
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 sada brojke za jul 1995., za Srebrenicu i Žepu. Vidimo 88 metričkih tona za Žepu
2 u dva konvoja, 56 metričkih tona u jednom konvoju za Žepu /kako je prevedeno/.

3 I pri dnu ove strane stoji bilješka kakve su bile planirane količine.
4 Plan za Srebrenicu bio je 720 metričkih tona, a za Žepu 168. 88 je realizirano
5 za Srebrenicu, a 56 za Žepu.

6 Ja pretpostavljam, gospodine, da Vi niste znali niti za ovu informaciju
7 u vrijeme kad ste pisali svoj izvještaj, ili se pripremali za Vaše svjedočenje u
8 ovom predmetu?

9 O: Ove izveštaje nisam imao. Sada ne bi' smeo da tvrdim da l' možda
10 nisam imao, ovaj, na CD-u, ali da... ako sam... ako je bilo među dokumentima, al'
11 nisam imao prevedene. I ne znam u kom kontekstu mi pokazujete juli mesec 1995.
12 godine, kol'ko sam video, zasto... za koji su, ovaj... ovaj tabele postavljene. Jel
13 juli mesec 1995. godine a... ne znam na oko... š... na osnovu čega je ova institucija
14 napravila plan i potrebe, kome je mislila da dostavi i šta je mislila da dostavi
15 u tom delu.

16 Uopšte ceo kontekst ovoga izveštaja jula 1995. godine sa stanjem na
17 terenu, osim karakterističnih oscilacija u ovome dijagramu, ne vidim nikakvu
18 drugu suštinsku poruku.

19 P: Dobro. Idemo na jedan drugi dokument.

20 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] 4161 po 65ter.

21 P: Sada pred Vama vidite jedan dokument Drinskog korpusa. Upućen je
22 potpukovniku Popoviću i to je trebovanje, potrebe ukrajinskih jedinica

23
24
25
26
27
28
29
30

1 razmještenih u Žepi.

2 Jeste li ranije vidjeli ovaj dokument?

3 O: Nisam.

4 P: Da li znate ko je potpukovnik Popović u komandi Drinskog korpusa?

5 O: Ne znam ko je odnosi... na koga se odnosi ličnost. Ja iz, ovaj,
6 Drinskog korpusa slabo poznajem i zato mi je neobično ovaj način pisanja, ne
7 vidim od kog je datuma. Ne znam na koji se organ odnosi i ne vidim ceo dokument.

8 P: Da li, prema Vašoj ekspertizi, postoji neki poseban razlog zašto bi
9 dokument koji navodi potrebe ukrajinskih jedinica u Žepi trebao biti upućen
10 oficiru za bezbednost komande Drinskog korpusa?

11 O: Ne vidim nijedan pos... ja ovaj dokument nisam istraživao. Ne vidim
12 nijedan poseban racionalni razlog, osim ako su jedinice vojne policije
13 obezbeđivale ili bile najviše na terenu, pa onda na takav način na /sic/ ovaj
14 dokument trebô da bude osnova da se neki konvoji ili nešto propušta. Bez tog
15 razloga ne vidim nijedan drugi racionalan i opravdan razlog.

16 P: I, konačno, kad je riječ o Vašoj analizi potpisa generala Miletića i
17 kontekstu zastupanja načelnika štaba, da li Vam je poznato da je general
18 Miletić, u vreme dok je bio pukovnik Miletić, potpisivao za načelnika štaba još
19 1993.?

20 O: Koliko znam, ali da ne kažem sada, ovaj, napamet, načelnik uprave o...

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 general Miletić mož' da bude da je od avgusta, il' tako nešto, 1993. godine,
2 ovaj, bio načelnik Uprave za operativno-nastavne poslove. Imajući u vidu
3 dinamika dejstava koja ide /sic/, mesto na kome je radio general Miletić,
4 činjenicu da je bio na osnovnom komandnom mestu, činjenicu da u borbenim
5 dejstvima najveća fluktuacija je obaveštenja, izveštaja i drugih dokumenata,
6 pomoćnih dokumenata o kojim sam Vam govorio, taj me broj ne iznenađuje. I mislim
7 da je... bi bilo za očekivanje puno veći broj dokumenata.

8 Frekvencija obaveštenja i objašnjenja informacija, ili slično, u
9 borbenim dejstvima je preogromna, tako da je to za mene očekivani broj
10 dokumenata. Nisam imô taj podatak, ali je za mene to očekivani broj dokumenata.

11 P: Želim Vam pokazati samo još jedan dokument.

12 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] A za to mi treba grafoskop. To ćemo
13 ubaciti u elektronski sud kao 4219 po 65ter. Molim gornji dio strane.

14 P: To je dokument Glavnog štaba. Molim da pogledamo gornji dio strane,
15 da vidimo datum. Datum je 8. oktobar 1993., broj dokumenta je 17/231-517,
16 upućeno komandi Drinskog korpusa; zar ne?

17 O: Da.

18 P: Molim sljedeću stranu. Opet vidimo u potpisu "zastupa načelnika
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 štaba, pukovnik Radivoje Miletić" otipkano; zar ne?

2 O: Da.

3 P: Dobro. To je sve što sam htio ustanoviti. I Vi ste znali da su ovi
4 dokumenti, ovako potpisani od strane pukovnika Miletića, odnosno generala
5 Miletića, postojali sve i u godini 1995. gdje on zastupa načelnika štaba; zar
6 ne?

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Fauveau?

8 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Da li bi tužilac mogao razjasniti svoj
9 stav? Da li je general Miletić tokom cijelog tog perioda zastupao načelnika
10 štaba?

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Da, gospodine Vanderpuye?

12 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ne. Ja to uopće ne kažem. Mislim da je
13 moje pitanje sasvim jasno. Postoje ovakvi dokumenti u godini 1993., sve do
14 godine 1995. Vama je to poznato gospodine, zar ne?

15 O: Gledajući ovaj dokument koji ste mi postavili, prvo je jasan kontekst
16 o kome ću Vam reći. Prvo, rekli ste "zastupa", ja kažem "nikada nije zastupao",
17 a da na ovom dokumentu piše - to je jedna druga stvar.

18 Da je on sve vreme zastupao, bio bi svetski rekord u zastupanju, a pošto
19 ste Vi rekli da nije zastupao i pošto ste radili dokumente na različite načine,

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 onda bi od tih deset naredbi o zastupanju imala barem jedna živa naredba i ovde
2 da je vidimo.

3 Načelnik štaba je sâm izjavio da on nikada nije bio sprečen da obavlja
4 svoju dužnost. Prema tome, niko nikada njega nije mogao da zastupa. Ovaj
5 dokument verovatno ukazuje na sledeće: da je u ovom trenutku, kad je trebalo
6 poslati ovo obaveštenje - to je akt obaveštavanja - na komand... na osnovnom
7 komandnom mestu najstariji bio general Miletić, ili tada pukovnik Miletić. Kao
8 najstariji je potpisao obaveštenje da bi obaveštenje išlo, a ne da čeka da se
9 vрати odnekle načelnik štaba.

10 Prema tome, jedan od konteksta doslednih dokumenata koji reguliše
11 zamenjivanje na način kako je propisano. Činjenica da je i načelnik štaba,
12 general Manojlo, u maju mesecu 1995. godine svojom službenom ocenom jasno stavio
13 do znanja da nikada nije nešto uradio van ovoga što Vi tvrdite.

14 P: Dobro. I, znači, prema Vašem mišljenju nema ničeg neobičnog u ovom
15 dokumentu i tu isto tako zaista i kaže, da pukovnik Miletić zastupa načelnika
16 štaba?

17 O: Ja sam rekô ponovo, ali pošto sam upozoren, ja moram sada da na jedan
18 drugi način da objasnim. Prema mom mišljenju sam vrlo precizan da je pukovnik
19 Miletić u ovom slučaju, kasnije general Miletić zastupanje obavio... zamenjivanje
20 obavio, zamenjivanje obavio u skladu sa svim propisima, u skladu sa stavom
21 njegovoga starešine, u skladu sa onim što je bilo praksa, a da je ono i što sam
22 navео u mom radu, smatram da ovaj blok-potpis je možda trapavo rešenje. To je

23
24
25
26
27
28
29
30

1 najmanje što mogu da kažem.

2 A za trapavo rešenje je bio odgovoran potpuno isto i general Milovanović
3 Manojlo, koji je trpio takvo rešenje, i general Miletić koji je napravio to
4 rešenje. Ali zastupanja nikada nije bilo. Postupano isključivo po propisima. Čak
5 i dva naređenja koja ste dali, imale /sic/ su stvar humanitarne pomoći i
6 hitnosti i vrlo je čudno da se oni postavljaju kao nešto što nije najrealnije
7 zamenjivanje.

8 P: Moje pitanje je bilo ograničeno samo na dokument. Samo na ovaj
9 dokument koji je tu pred Vama. Tu piše "zastupa načelnika štaba". To tu tako
10 piše, zar ne?

11 O: Tačno. Moja je -

12 P: I dokument je napisan 1995. /u engleskom transkriptu: "1993"/, zar
13 ne?

14 O: Tačno. I dok -

15 P: I Vama to ne izgleda čudno, niti neobično ni na koji način, zar ne?

16 O: Kad pogledam sadržaj koji Vi preskačete - ne. Ne izgleda mi ni čudno,
17 nego čak izu...izuzetno po propisu postupljeno.

18 P: Hvala, generale.

19 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Nemam više pitanja.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Josse?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, možda bi trebalo zamoliti
2 svjedoka da skine slušalice.

3 Ja sada ustajem zato jer mi imamo zahtjev za dodatno unakrsno
4 ispitivanje svjedoka. Gospodin Krgović bi obavio to unakrsno ispitivanje, u
5 skladu sa našim prijašnjim načinom rada.

6 U vezi s time, želim reći da nas u unakrsnom ispitivanju zanimaju dva
7 pitanja. Prvo, članak *New York Times*-a koji je pokazan svjedoku, 54201, a drugo
8 pitanje odnosi se na dokumente Međunarodnog komiteta Crvenog križa, P4156 i
9 P157. Gospodin Krgović procjenjuje da će njegovo dodatno unakrsno ispitivanje
10 trajati 15-20 minuta. Mi imamo neka tri ili četiri dokumenta na našem popisu za
11 distribuciju.

12 I mislimo da je pravično da to sada bavimo, prije nego što gospođa
13 Fauveau obavi svoje dodatno ispitivanje svjedoka. Mi smatramo da su to teme za
14 koje zaista nismo mogli očekivati da će Optužba pitati svjedoka o tim temama i
15 nama bi trebalo biti dopušteno da dalje postavljamo pitanja o tome.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Želite li Vi komentirati,
17 gospođu Fauveau? Gospodine Vanderpuye? Prvo gospođa Fauveau. Da li imate nešto
18 protiv da se obavi dalje unakrsno ispitivanje? Ne. Vidim da odrečno glavom
19 odmahujete.

20 Gospodine Vanderpuye.

21 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Časni Sude, mi nemamo stav o zahtevu
22 gospodina Jossea. No, hteo bih da čujem o čemu će on unakrsno ispitivati

23
24
25
26
27
28
29
30

1 svedoka jer, ukoliko otvori neka nova vrata, očekujem da ćemo mi zatim imati
2 molbu da na to odgovorimo svojim protivpitanjima.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu.

4 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsedavajući.

5 [Sudije vijećaju]

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dakle, da postupimo ovako.

7 Gospodine Krgović, obično tražimo da vidimo kakva će biti pitanja pre
8 nego što ih čujemo. No, pošto smo se ovde kratko konsultovali, mislim da imamo
9 poverenje u vašu procenu. Nastojte da budete što kraći.

10 A da pitam i Vas, gospođo Fauveau, koliko će Vama vremena biti potrebno?

11 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Časni Sude, ukoliko mom kolegi treba 15-
12 20 minuta, ja ću učiniti sve da završim sa današnjim danom sa svojim pitanjima.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Gospodine Krgović, izvolite.

14 Hvala, gospođo.

15 Dalje unakrsno ispituje g. Krgović:

16 P: Dobar dan ponovo, gospodine Kosovac.

17 G. KRGOVIĆ: Dobar dan, časni Sude.

18 P: Gospodine Kosovac, tužilac Vam je... Odnosno, gospodine generale,
19 izvinjavam se.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Nema problema.

2 P: Tužilac Vam je pokazao jedan dok... članak iz *New York Times*-a novinara
3 Johna Burnsa iz proleća 1993. godine koji je... ste Vi okararektisali /sic/ kao
4 propagandni pamflet i u kome on prilično, po mom mišljenju, govori ružno o
5 Srbima i citira reči generala Gvere. Da li Vam je poznato da je taj novinar John
6 Burns poznat po tome što je preko *New York Times*-a u proleće iste godine -
7 znači, u isto vreme kada je bio ovaj prethodni članak - lansirao priču o tome
8 kako su dvojica srpskih vojnika ubili Muslimane blizance i ti ljudi su uz
9 neviđenu medijsku propagandu osuđeni od strane mo... muslimanskih vlasti na smrt?
10 To je onaj slučaj Herak. Da bi se ispostavilo da je... da su ti blizanci kasnije
11 pronađeni živi, i da je taj isti *New York Times* nekoliko godina kasnije
12 demantovao ove vesti?

13 O: Poznat mi je taj stručaj... slučaj, nisam znao da se radi o istom
14 novinaru. I poznato mi je zašto se u maju mesecu 1995. godine lansirao ovaj
15 članak, jer je trebao da prikrije odgovornost pravih za ono što se nastalo u
16 Žepi kad je Žepa stvorena za enklavu, da prikrije lažno izveštavanje, da
17 prikrije mnoge druge stvari i skrene pažnju na nešto nepostojeće. Činjenice i
18 istraživanja nisam obavljao po tome, ali je... jako dobro znam šta je bio ključni
19 problem u istočnoj Bosni u maju 1995. godine. Svako drugo skretanje priče na
20 drugi deo je prikrivanje toga ključnog problema koji se tada stvorio.

21 P: Mislite na 1993.?

22 O: 1993., da. Pardon. O... kad je izašô ovaj članak, ovaj, iz... koji je
23 prikazan ovde.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Generale, Vama je takođe tužilac postavio jednu seriju pitanja o
2 sastancima srpske strane sa predstavnicima UNPROFOR-a i ICRC-a. Između ostalog,
3 pokazao Vam je jedan a... izveštaj sa sastanka, gde je pominjano i prisustvo
4 generala Gvere. Da li Vi... Vi lično imate saznanje da je general Gvero bio na tom
5 sastanku 16. jula? Znači, ne govorim o onome što ste vidjeli iz dokumenta, nego
6 Vi lično.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Vanderpuye?

8 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Prvo, ovo izlazi sasvim van unakrsnog
9 ispitivanja, i tu se ne traži ekspertsko mišljenje.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Šta Vi kažete?

11 G. KRGOVIĆ: Časni Sude -

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Kako se ovo uklapa u izvještaj? U ono
13 što je gospodin Josse rekao da će biti tema Vašeg unakrsnog ispitivanja?

14 G. KRGOVIĆ: Časni Sude, izveštaj... postoji drugi dokument ICRC-a koji ja
15 hoću da pokažem ovom svedoku, koji pokazuje da je upravo do ovog sastanka -

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa, pokažite onda taj dokument i
17 postavite pitanje.

18 G. KRGOVIĆ: Molim da se svedoku pokaže dokazni predmet 6D320. Gospodine,
19 molim da se pokaže donja strana ovog dokumenta.

20 P: Gospodine Kosovac, vidite, ovo je zahtev ICRC-a državnom komitetu za
21 saradnju sa međunarodnim organizacijama, koordinacionog tela...

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da, vidim.

2 P: ... za evakuaciju ranjenih 16. jula 1996. godine, upravo o čemu je
3 govorio onaj dokument u kojima s... Vas pitô tužilac. Da li je ovaj način da se
4 Međunarodni komitet Crvenog krsta obrati državnom komitetu uobičajen...

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro, završite pitanje.

6 /govornici govore istovremeno/

7 P: ... odobrenja za evakuaciju ranjenih?

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pre nego što odgovorite na pitanje,
9 generale, oprostite, samo da čujem... Dobro, vidim. Hvala, gospodine Vanderpuye.

10 SVJEDOK: Mogu da odgovorim sada?

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da.

12 SVJEDOK: Hvala. Upravo ovaj dokument se apsolutno slaže sa tačkom 188 i
13 189 moje ekspertize o humanitarnoj pomoći, gde s... gde sam rekô kako je
14 uspostavljena ta humanitarna pomoć, kako su uspostavljeni ti putevi i kako je to
15 funkcionisalo da je na državnom nivou fu...funk...funkcionisao komitet, da je bilo
16 organizovano kako ide kro... u Glavni štab, odnosno kroz Vojsku Republike Srpske,
17 pa dole do izvršenja. I ovo pokazuje da je upućeno na pravo mesto - Državnom
18 komitetu za saradnju za međunarodnim or... sa međunarodnim organizacijama,
19 koordinaciono telo.

20 P: Generale, u pripremi za svedočenje, da li ste imali prilike da se
21 upoznate sa svedočenjem generala Nicolaija, koji je svedočio pred ovim Sudom 29.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 novembra 2007. - to je transkript 18497 - koji je govorio o ovoj evakuaciji i
2 osobama koje su bile uključene u evakuaciju? Jer, general Nicolai je tu rekô da
3 je malo verovatno da je general Gvero bio na ovom sastanku o kome govori ovaj
4 dokument.

5 O: Imô sam priliku... imô sam priliku da pogledam, ovaj, transkripte sa
6 svedočenja general Nicolaija, prevedeno mi je praktično *online*. Imô sam priliku,
7 ovaj, da pročitam njegove intervjuje i njegove izveštaje, i oni su predstavljali
8 vrlo dobru osnovu za moje zaključivanje o...oko svega toga i nemam šta da dodam
9 tom izjavi... toj izjavi generala Nicolaija.

10 P: Hvala, gospodine Kosovac.

11 G. KRGOVIĆ: Hvala, časni Sude, nemam pitanja za ovog svedoka.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Krgović.

13 Gospodo Fauveau, ako biste više voleli da sada napravimo pauzu? Naime,
14 trebalo bi da je napravimo za 17 minuta. No, drugim rečima, možete početi i da
15 je tada napravimo ili, pak, možemo sada napraviti pauzu pa da onda počnete kada
16 se vratimo. Kako god Vi više želite.

17 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Časni Sude, mislim da bih mogla i da
18 počnem, pa da onda napravimo pauzu nakon toga.

19 Dodatno ispituje gđa Fauveau:

20 [Braniteljica ispituje putem prevodioca]

21 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Htela bih sada svedoku da pokažem
22 dokazni predmet 5D723 /u engleskom transkriptu: "5D7723/. To je zabeleška
23 generala Milovanovića generalu Miletiću u periodu 31. decembra 1994. godine.

24

25

26

27

28

29

30

1 Molim da pogledamo 2. stranicu ovoga na B/H/S-u. Treba da vidim
2 poslednji pasus, molim.

3 P: U ovom poslednjem pasusu kaže se da je general Miletić obavljao svoje
4 funkcionalne dužnosti u okviru svog funkcionalnog položaja. Ukoliko je on u tom
5 periodu, dakle 1993. godine, u nekom trenutku zastupao načelnika štaba Glavnog
6 štaba, da li je i ta činjenica trebala da se unese u ovu ocenu?

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pre nego što odgovorite na pitanje.
8 Gospodine Vanderpuye, izvolite.

9 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Časni Sude, to je pitanje koje je moj
10 kolega već postavio svedoku u toku glavnog ispitivanja i ne vidim potrebu da se
11 to ponovo sada pokreće u toku dodatnog ispitivanja.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Fauveau?

13 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Časni Sude, ovo se nadovezuje na onaj
14 poslednji dokument koji je tužilac predočio svedoku. Ja nisam koristila ni ovaj
15 dokument, a ni onaj poslednji koji je koristio tužilac.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. Hvala.

17 [Sudije vijećaju]

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mi smatramo da je ovo pitanje sasvim
19 legitimno, s obzirom na to kako su ovi dokumenti korišćeni.

20 Prema tome, izvolite generale, možete odgovoriti.

21 SVJEDOK: Hvala. Valjalo bi okrenuti prethodnu stranicu, odnosno preći na
22 prethodnu stranicu. Dobro.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Časni Sude, ovaj deo koji ću sad da prokomentarišem ima i na engleskom.
2 To je praktično ovaj tekst na engleskom, zadnji, donji deo koji ima. Tu piše:
3 "Dužnosti i stanje u službi u periodu za koji se ocenjuje." To podrazumeva da
4 onaj ko ocenjuje starešinu, mora da navede sva stanja u službi koja su bila u
5 ocenjivanom periodu.

6 Jako dobro se zna, i ja sam ovde nekoliko puta izneo, da je zastupanje
7 stanje u službi. Da je na bilo koji način general Miletić u periodu od 1990. do
8 1994. godine, 31.12.1994. godine, zastupao načelnika štaba u štabu Glavnog štaba
9 Vojske Republike Srpske, moralo bi ovde da bude navedeno da ga je zastupao i u
10 kom ga je periodu zastupao.

11 Isto, s... s... ako... sukladno sa ovim delom ovde, u opisnom delu na sledećoj
12 strani mora da se konstatuje kako je ta dužnost obavljana. Ocenjivanje starešina
13 je precizno regulisano sa pravilom o ocenjivanju i svako preskakanje ovih stvari
14 se proverava preko personalnih organa i ocene se vraćaju na doradu ako nisu u
15 skladu sa ovim. Prema tome, konačni moj odgovor ovde je: da bi u ovom... u ovoj
16 oceni moralo biti navedeno i na 1. i na ovoj 2. strani da li je i u kom periodu
17 zastupao bilo koga, pa i načelnika štaba.

18 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]

19 P: Sada bih htela da Vam pokažem dokazni predmet P4133. To je izveštaj
20 UNPROFOR-a od 29. maja pa do 4. juna, za taj period, 1995. godine. Molim da
21 vidimo paragraf 14 na 5. stranici.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Sada ću pročitati rečenicu koja me interesuje. To je u paragrafu 14, a
2 glasi ovako:

3 "Međutim, s obzirom na sadašnju bezbednosnu situaciju i nedostatak
4 pratnje UNPROFOR-a za konvoje, UNHCR je odlučio da obustavi dalje konvoje."

5 Da li ova rečenica, svedoče, na bilo koji način sugeriše da su vlasti
6 Republike Srpske odbile da izdaju dozvolu konvojima da prođu tuda?

7 O: Ne. Ova rečenica ni sa jednim delom ne sugeriše tako nešto. Ona samo
8 u... na jedan blaži način prikazuje činjenično stanje. A činjenično je stanje je
9 tak'o da su objektivno... UNPROFOR je imô dovoljno snaga da prati humanitarnu
10 pomoć i da to nikad nije bio problem, stvarni, osim ovoga, i da je UNPROFOR
11 često kasnio sa prijavom humanitarne pomoći - upravo to što ste pitali.

12 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Sada bih htela da Vam pokažem dokazni
13 predmet P4136. Radi se o dokumentu UNPROFOR-a. Molim da pogledamo 2. pasus tog
14 dokumenta. Datum na dokumentu je 14. juni 1995. godine.

15 P: U 2. pasusu može se pročitati, na samom početku, da: "Nijedan od
16 UNHCR konvoja za enklave nije dobio dozvolu." A zatim se može videti da su
17 konvoji za Srebrenicu obustavljeni.

18 S obzirom na ovaj dokument, htela bih sada da Vam pokažem dokument 5D412
19 /u engleskom transkriptu: "5D1429"/. To je dokument iz Glavnog štaba. Datum na
20 tom dokumentu je 12. jun 1995. godine.

21 Pošto ovaj dokument nije preveden, molim Vas da pročitate 1. pasus, prve
22 tri rečenice.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: "Obaveštavamo Vas da smo saglasni sa odobrenjem koordinacionog tela
2 za humanitarnu pomoć Republike Srpske broj 1351-HCR-816, koje se odnosi na
3 realizaciju sedmičnog plana UNHCR-a Beograd prema sledećem:" Pa onda: "Kotroman-
4 Goražde, Karakaj-Srebrenica," i dole su sve išli dalje i dalje.

5 P: Prvi datum koji vidimo je 31. jun. No, mislim da se radi o grešci, da
6 je u pitanju zapravo 13. jun. A zatim, kada je reč o nazivu enklave, mislim da
7 čak i bez prevoda možemo da razumemo o čemu se radi. Dakle, 13. jun Kotroman-
8 Goražde, Karakaj-Srebrenica, Sremska Rača-Bijeljina, Sremska Rača-Srebrenica,
9 Sremska Rača-Srebrenica. Zatim, 14. jun, Karakaj-Srebrenica, 15. jun Kotroman-
10 Goražde.

11 S obzirom na ovaj dokument, šta nam možete reći o tome koliko je onaj
12 dokument UN-a koji smo videli tačan? Drugim rečima, da nijedan konvoj nije dobio
13 odobrenje da prođe do enklava.

14 O: Imajući u vidu da je sâm onaj dokument rekô da nije odobren nijedan
15 konvoj, a posle kaže da su obustavljeni neki - što znači da su odobreni, pa
16 obustavljeni - i činjenicu da ovde su tačno navedeni konvoji po danima, po
17 količinama i po svemu ostalome, ovaj dokument isključuje tačnost prethodnog
18 dokumenta. Odnosno, prethodni dokument je netačan dokument.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Vanderpuye, izvolite.

20 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ja bih samo zamolio da moja koleginica
21 pokaže svedoku pismo iz Glavnog štaba u sedište UNPROFOR-a o konvojima, ukoliko
22 ima to pismo. Taj dokument je upućen Drinskom korpusu, a ne UNPOROFOR-u.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospođo Fauveau.
2 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Ja nemam taj dokument. Ukoliko gospodin
3 tužilac to ima, možda mi ga može dati u pauzi.
4 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ja to nemam. Ja nisam postavio to
5 pitanje.
6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro. Idemo dalje, pa ćemo onda videti
7 u pauzi.
8 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Da li sada možemo da pogledamo dokument
9 42 -
10 PREVODILAC: Ispravka prevodioca: P4145.
11 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] To je jedno saopštenje za štampu UNHCR-
12 a. Molim da pogledamo 21. stranicu. Da pogledamo sasvim u dnu stranice, da
13 vidimo ovaj dijagram.
14 P: Ovaj dijagram, ovi tamni stupci pokazuju pomoć koja stigne do
15 Srebrenice tokom 1995. godine, odnosno od jula 1994. pa do juna 1995. godine
16 /kako je prevedeno/. I u junu 1995. godine, kakva je bila situacija - prema ovom
17 dijagramu - u martu, aprilu i maju 1995. godine? Da li je došlo do smanjivanja
18 humanitarne pomoći koja je stigla u enklave istočne Bosne 1994. godine?
19 O: Gledajući ovaj diram /sic/ koji je prikazan, može se konstatovati da
20 humanitarna pomoć u istočnim enklavama maj, april, maj-februar i januar su iznad
21 proseka humanitarne pomoći koja se dostavlja, odnosno su vrlo blizu najveće
22 humanitarne pomoći koja je dostavljena tamo.
23 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Časni Sude, možemo li sada da napravimo
24 pauzu, molim?
25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Svakako, gospođo. Pauza od 25 minuta.
26 Hvala. Da li mislite da ćete završiti danas ili je potrebno da možda napravimo
27
28
29
30

1 kraću, pauzu ako bi Vam to pomoglo?

2 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Pa, možda bi to bilo dobro. Ja ću
3 učiniti sve kako bih završila sa današnjim danom.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu, hvala. Da li neko ima prigovor
5 da napravimo pauzu od 20 a ne 25 minuta? Nema. U redu, hvala. Dakle, 20 minuta
6 pauze. Hvala.

7 ... Početak pauze u 17.42h

8 ... Sjednica nastavljena u 18:05h

9 SUDSKA SLUŽBENICA: Izvolite sjesti.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospođo Fauveau.

11 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Hvala.

12 Molim da se svjedoku pokaže P4203. To je karta operacije "Sadejstvo",
13 P4203. Molim da pokažemo donji dio karte, sasvim donji desni dio karte. Možda
14 malo da vidimo ime i potpis osobe, koji se ne vidi baš najbolje.

15 P: Svi znamo da je operacija "Sadejstvo" izvedena u skladu sa direktivom
16 7 i 7/1. Ovdje vidimo ime generala Manojla Milovanovića i njegov potpis odmah
17 ispod. Prema Vašem vojnom iskustvu, da li smatrate da je general Milovanović
18 mogao napraviti ovu kartu a da nije znao za direktivu 7 ili 7/1?

19 O: Ako bi mogli da pokažemo vrh karte, naslov karte? Da. Eh. Praktično,
20 ova karta je jezgro direktive 7/1. Ona je proistekla iz direktive 7 i ovu kartu
21 ne može niko da uradi ko nije od početka do kraja u tom delu. Odnosno, ne može
22 niko da je predloži na odobravanje, jel ovaj koji ju je potpisô u donjem desnom
23 uglu, on mora komandantu da obrazloži ovaj plan do detalja. Niko drugi nego

24

25

26

27

28

29

30

1 samo on.

2 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] A sada molim dokument P45. To je
3 naređenje koje proizlazi iz naređenja Glavnog štaba od 13. jula 1995.

4 P: Moj kolega Vam je rekao, na strani 3304, da je to dokument koji
5 pripada Upravi za operativno-nastavne poslove. Ovaj dokument nosi broj 03, i
6 hoću da vidite 2. stranu dokumenta.

7 Na ovom dokumentu vidimo ime general Milan Gvero. Zašto ovaj dokument
8 nema imena i generala Miletića ili generala Mladića? A ima broj 03.

9 O: Osnovna i krucijalna stvar kod zavođenja da gde dokument pripada nije
10 to tamo gde je taj dokument zaveden. To da je dokument zaveden samo znači da je
11 on negde protokolisan, da na osnovu toga gde je protokolisan uvek će tu ostati
12 original arhivski primer... primerak i da onda može da kre...krene u distribuciju.
13 Pripadanje dokumenta se vidi iz delokruga delovanja i potpisnika ko je potpisao.
14 To su dva elementa koja bitno definišu dokument.

15 Ovaj dokument po nijednom delu nije dokument Uprave za operativno-
16 nastavne poslove.

17 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Sada molim 1. stranu ovog dokumenta.
18 Molim da svjedoku pokažemo točku 2 i 3 /u engleskom transkriptu: "1 i 2"/.

19 P: Pogledajte, molim Vas, točku 2 i 3. U točki 2 govori se o
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 obezbjeđenju stanovništva i materijalnih dobara, a u točki 3 o tretmanu
2 zarobljenika.

3 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] A sada molim dokument P4209. Oprostite,
4 P4208, ispričavam se.

5 G. JOSSE: [simultani prevod] Da bismo izbjegli svaku sumnju, mi se i
6 dalje držimo našeg stava o izvoru ovog dokumenta, ono što smo rekli kada je o
7 tome govorio gospodin Vanderpuye.

8 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Ja bih željela odgovoriti. Ovaj dokument
9 je zaplijenjen od strane Tužilaštva na lokaciji Krajiškog korpusa.

10 G. JOSSE: [simultani prevod] Moja uvažena kolegica ne može ovako
11 odgovarati. Ona mora izvoditi dokaze. Ne može tako davati izjave.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hajde da nastavimo. On je iznio svoj
13 stav, a Vi možete iznijeti Vaš stav i onda idemo dalje. A onda ćemo mi na kraju
14 vidjeti kakve točno dokaze imamo pred sobom.

15 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Preskočiću to pitanje. Pogledajmo sada
16 točku 2. Na engleskom je to na 2. strani.

17 P: U zadnjem redu govori se o odnosu prema zarobljenicima i odnosu prema
18 civilnom stanovništvu.

19 Ja znam da Vi niste ekspert za moralno-psihološke poslove, ali koji je
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 organ zadužen za moralno-psihološko obezbjeđenje?

2 O: Ovo je dokument koji je juče bio pokazan i da je juče, ovaj, bilo,
3 ovaj, dosta problema. Ja sam posve slučajno na... taj materijal koji mi je dao
4 tužilac ostao kod mene. Sinoć sam detaljno pogledao ovaj dokument i imam -
5 ponudio sam tužiocu da im vratim - a imam par bitnih zabeleški, što je bitno.

6 Znači, plan kao takav je sastavni deo i mora da postoji - to je ono što
7 mora da zna svaki starešina. Plan je potpisan, izgleda, od nadležnog starešine
8 iz sektora. Kol'ko sam po potpisu mogô da prepoznam, to je pukovnik Sokanović.
9 Kažem "izgleda", ne mogu da tvrdim. Plan je odobren od komandanta, to je tačno.
10 Gledao... detaljno sam analizirao ovaj plan i konstatovô sam da na njemu nijedan
11 dokument... nijedan element ne može da garantuje da on pripada ovome a... "Sadejstvu
12 95" -

13 P: Gospodine, to nije moje pitanje. Ja bih stvarno htjela da završimo
14 danas, pa Vas molim da jednostavno odgovorite na moje pitanje. Koji je organ
15 zadužen za moralno-psihološko obezbjeđenje?

16 O: Sektor za moral -

17 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] A sada molim da pogledamo predzadnju
18 stranu ovog dokumenta. Samo trenutak.

19 G. JOSSE: [simultani prevod] Sigurno Vas neće iznenaditi to da bismo mi
20 željeli da čujemo što je to svjedok htio reći kad ga je moja kolegica prekinula.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hajde da nastavimo, gospođu Fauveau.

22 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Molim predzadnju stranu dokumenta.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Budući da moj kolega ima neka pitanja o autentičnosti izvora ovog
2 dokumenta, htjela bih pročitati što je rekao gospodin Sokanović u svom razgovoru
3 24. oktobra 2004. godine o ovom dokumentu.

4 Na strani 76 ovog razgovora -

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine Josse?

6 G. JOSSE: [simultani prevod] Kako je ovo prihvatljivo? Kako ovaj svjedok
7 može govoriti o tome? Kao što sam već rekao, ako moja uvažena kolegica želi
8 riješiti pitanje izvora ovog dokumenta, ona to treba učiniti na pravilan način,
9 ne na stražnja vrata putem ovog svjedoka. Ovaj je Sud već rekao da izjava koju
10 je dao neki svjedok nije dokaz u ovom predmetu.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Stanite, čekajte. Ne želimo sada
12 lekcije o tome kako da gledamo dokumente. Mi smo itekako u stanju kasnije
13 odlučiti kakvu dokaznu težinu treba pridati svakom dokumentu.

14 G. JOSSE: [simultani prevod] Shvaćam. Izjavljujem prigovor na pitanje.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Idemo dalje.

16 Nastavimo.

17 Jeste li završili Vaše pitanje? Mislim da niste.

18 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Nisam.

19 Molim dokazni predmet 5D1428, strana 76.

20 P: Ovo je na engleskom. Međutim, mene interesira ono nešto pri sredini
21 strane, kada Tužilaštvo pokazuje dokaz 0086-8764 - to je ERN broj ovog dokumenta

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 koji ste gledali.

2 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] I molim da pogledamo pri dnu strane.

3 P: Oni gospodina Sokanovića ovdje pitaju:

4 "Da li prepoznajete tko je to potpisao u ime generala Gvere sa stražnje
5 strane na kraju dokumenta?"

6 I onda gospodin Sokanović odgovara: "Pa, slučajno mogu, to sam ja."

7 Mislim da ste to možda već rekli, ali nisam sigurna. Da li se Vama čini
8 sasvim logičnim da gospodin Sokanović potpiše ovakav dokument?

9 O: Da.

10 P: A sada molim da pokažemo 5D1417. A prije toga, samo da podsjetimo,
11 htjela bih Vam reći da je general Miletić navodno bio treći čovjek u Vojsci
12 Republike Srpske. Ovo je dokument od 19. januara, 30304. Budući da ovaj dokument
13 nije preveden, molim Vas da pročitate 1. paragraf, koji počinje sa riječima:

14 "Dana 05.02.1995...."

15 O: Ovo je dokument od 6. februara.

16 P: Da. Dobro. No, pročitajte samo 1. paragraf.

17 O: "Dana 05.02.1995. godine na sarajevskom aero...aerodromu je održan
18 sastanak Zajedničke centralne komisije pod predsjedavanjem načelnika štaba
19 komande UNPROFOR-a generala Brickmanna. Delegaciju RS je predvodio general-

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 potpukovnik Milan Gvero, delegaciju HVO general-bojnik Budimir, a muslimansku
2 delegaciju brigadni general Hadžihasanović. Na sastanku su dodeljene, usvojene i
3 potpisane sledeće odluke Centralne zajedničke komisije."

4 P: Prije nego što Vam postavim pitanje, pogledajte, molim Vas, 5D1418.
5 To su odluke Centralne komisije. Vidimo, znači, da je to sastanak 5. februara
6 1995.

7 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Molim da svjedoku pokažemo donji dio 2.
8 strane. Vidimo ime "Gvero" sasvim pri dnu.

9 P: Ako je ovome predsjedao šef UNPROFOR-a, a on nije bio general-
10 pukovnik, zašto general Miletić? Da li on ima neko objašnjenje za ovo /kako je
11 prevedeno/? Imate li Vi neko objašnjenje za to zašto general Miletić - koji je
12 onda bio pukovnik i koji je bio treći čovjek u Vojsci Republike Srpske - zašto
13 on nije bio na ovom sastanku kojem je predsjedavao načelnik štaba UNPROFOR-a?

14 O: Ja sam moje objašnjenje izneo vrlo precizno. U nijednoj varijanti
15 general Miletić nije mogô da bude treći čovek Vojske Republike Srpske. Prema
16 tome, da je bio, sigurno bi on bio. Ali ni u jednoj varijanti nije mogô da bude.

17 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] A sada pogledajte, molim Vas, 5D1419. To
18 je jedan dokument Armije Bosne i Hercegovine, izvještaj sa sastanka o

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 implementaciji sporazuma o prekidu neprijateljstava, 1. januar 1995. I ovdje su
2 napisani ljudi koji su prisustvovali sastanku. General Rose je komandant
3 UNPROFOR-a, Armiju Bosne i Hercegovine predstavlja general Hajrulahović; a
4 general Smith je rekao da je on bio drugi čovjek Armije Bosne i Hercegovine. To
5 je bilo 7. novembra 2000. /u engleskom transkriptu: "2007"/ A Vojsku Republike
6 Srpske predstavljao je general Tolimir i Gvero.

7 P: Zašto general Miletić - koji je u ono vrijeme bio pukovnik - nije bio
8 prisutan na ovom sastanku? Imate li Vi neko objašnjenje za to?

9 O: Imam objašnjenje i objašnjenje je moje dato vrlo precizno u šemi
10 "Rang i redosled". General Miletić ni po rangu ni po redosledu nije mogô da
11 prisustvuje tom sastanku jer pre njega po rangu i redosledu ima veliki broj
12 generala i oficira. I ovde se vidi da su pomoćnici komandanta prisutni na ovom
13 sastanku.

14 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] A sada molim dokazni predmet 5D1332 /u
15 engleskom transkriptu: "5D1322"/. To je dnevni red /?dnevnik/ predsjednika
16 Karadžića, njegov rokovnik. Treba nam strana 70 na B/H/S-u, a 59 na engleskom.
17 1. jun 1994. - znači, unutar perioda koji pokriva optužnica. Ovo je sastanak na
18 kojem su bili Krajišnik, Koljević, predsjednik Vlade Kozić, ministar Buha,
19 ministar Kalinić, ministar Nikolić /u engleskom transkriptu: "Ninković"/,

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 general Mladić, general Tolimir i general Gvero.

2 P: Imate li Vi neko objašnjenje zašto general Miletić nije prisustvovao
3 ovakvom sastanku?

4 O: Ovakvoj vrsti sastanaka na najvišem nivou, gde su kod predsednika
5 države najviši rukovodioci državni i najviši vojni rukovodioci, general Miletić
6 nema nikakvu varijantu da prisustvuje na tom sastanku, ni da ima bilo koju o...
7 koja ovlašćenja da bilo šta na tom sastanku on zastupa. Ovde se vidi da je vrh
8 vojske na tom sastanku.

9 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] A sada, molim Vas, pogledajte 5D1415 /u
10 engleskom transkriptu: "5D1514"/. To je informacija Glavnog štaba od 31. jula
11 1995., 5D1415.

12 Mene ovdje zanima... Treba nam, zapravo, 2. strana ovog dokumenta, donji
13 dio. Druga strana, donji dio 2. strane. Ovo je informacija koju je napisao
14 general Milan Gvero. A sada molim ponovo 1. stranu dokumenta.

15 P: Pri kraju 1. paragrafa možemo pročitati, ja ću Vam to pročitati na
16 engleskom:

17 "Glavni štab Vojske Republike Srpske, duboko svestan težine i složenosti
18 situacije, doneo je odluku da angažovanjem najodgovornijih starešina iz glavnog
19 sastava, na čelu sa komandantom generalom Mladićem i njegovim pomoćnicima,
20 izdvajanjem i dovođenjem jedinica sa drugih delova ratišta i uz saradnju sa
21 organima vlasti, preduzme sve mere sa se ustaška agresija, zaustavi i slomi,
22 privremeno okupirana teritorija oslobodi, a počinilac agresije kazni."

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Da li se slažete s onime šta je napisao general Gvero, posebno sa
2 konstatacijom da će komandant sa najvišim pomoćnicima iz Glavnog štaba /kako je
3 prevedeno/?

4 O: Da. Slažem se i ta rečenica potvrđuje i onu šemu koju sam ja napravio
5 o rangu i redosledu.

6 P: Htela bih sada da se vratimo na dva naređenja koja ste danas videli,
7 a koja je potpisao general Miletić. Jedno iz meseca avgusta, jedno iz oktobra.
8 Da li je - u svetlu tih informacija iz kojih vidimo da su komandant i njegovi
9 pomoćnici, da je on otišao u istočnu Bosnu krajem jula, početkom avgusta -
10 dakle, da li je činjenica da je on potpisivao to naređenje potpuno normalna?

11 PREVODITELJICA: U zapadnu Bosnu, ispravka prevodioca.

12 SVJEDOK: Ja sam i u izjavi pre dao, sad ću ponoviti. Iz činjenice da su
13 obadva naređenja izaz... iz... tražila da se vrlo hitno reaguje, da obadva naređenja
14 proizilaze iz humanitarne pomoći i gde prl... pr... humanitarna pomoć i pomoć
15 stanovništvu, dokazuje da je general Miletić postupio u skladu sa propisima oko
16 potpisivanja ta dva dokumenta.

17 [Optuženi Milan Gvero se povlači]

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Josse?

19 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, moj klijent je zamolio da ga
20 izvinite i izričito zatražio ako možemo da napravimo pauzu. On će samo kratko
21 biti odsutan.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Znam, znam, u redu je.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 [Optuženi Milan Gvero je ušao u sudnicu]

2 G. JOSSE: [simultani prevod] Hvala.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo, izvolite.

4 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]

5 P: Možete li nam reći da li je činjenica da su komandant i njegovi
6 pomoćnici bili odsutni iz Glavnog štaba, da li to ima nekog uticaja na činjenicu
7 da je general Miletić potpisivao neka dokumenta?

8 O: Apsolutno. Ta činjenica proizvodi ob...obavezu potpisivanja dokumenata
9 koje ima pravo da potpiše najstariji starešina prisutan tu, ali je to vrlo
10 precizno rečeno koja su to dokumenta.

11 P: Moj kolega Vam je pročitao jedan deo iz izjave svedoka Kosovića u
12 predmetu *Blagojević*.

13 PREVODITELJICA: Keserovića, ispravka prevodioca.

14 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]

15 P: I, da bismo bili korektni prema svedoku Keseroviću, htela bih da
16 ispravim neke informacije koje je Vama predočio moj kolega.

17 Najpre, gospodin Keserović je u junu 1995. godine bio potpukovnik, kao
18 što se to vidi i iz dokumenta od 9. juna 2004., stranica 10623 u predmetu
19 *Blagojević*. On je na stranici 10624 rekao:

20 "Ja sam bio u odjelu za vojnu policiju Sektora za bezbednost i
21 obaveštajne poslove Glavnog štaba Vojske Republike Srpske. Sedište mog odelenja
22 bilo je u Banja Luci u zgradi štaba 1. krajiškog korpusa."

23 Da li je činjenica da je potpukovnik Keserović bio baziran u Banja Luci

24

25

26

27

28

29

30

1 mogla uticati na njegovo viđenje ko su ličnosti u Glavnom štabu u Crnoj Rijeci?

2 O: Ta činjenica, u odnosu na prethodni put, daj... ovaj, prethodni put
3 daje jedno drugo svetlo. A to je, prvi je bio na osnovu onoga kratkog izveštaja
4 moj stav da je činjenica da ne zna nije trebao da objašnjava /sic/, a sada ova
5 činjenica može donekle da stvori kod njega iluziju, jer verovatno u komunikaciji
6 sa osnovnim komandnim mestom - znalo se da je tamo uglavnom najčašće /sic/
7 general Miletić - kod njega je stvorilo iluziju da je to čovek oko čega se vrti
8 /sic/.

9 I tak'a ocena iz Banja Luke, posmatrajući komandno me... osnovno komandno
10 mesto, može da bude vrlo očita zabluda.

11 P: Htela bih sada da Vam pročitam šta je general Škrbić, pomoćnik
12 komandanta Glavnog štaba za personalna pitanja, rekao pred ovim Tribunalom u
13 ovom predmetu, i to 18. septembra 2007. godine, na stranici 15596 u francuskom
14 transkriptu.

15 Tužilac je postavio pitanje:

16 "Da li ste Vi bili na istom nivou u komandnom smislu kao Miletić ili ste
17 imali utisak da je on bio malo iznad ili ispod Vas u ministarstvu?"

18 Mislim da je on ustvari mislio na Glavni štab.

19 A odgovor generala Škrbića bio je sledeći:

20 "On je po hijerarhiji bio ispod mene."

21 Da li se Vi slažete sa ovom tvrdnjom generala Škrbića?

22 O: Slažem se, i moja... moj dokaz ovoga slaganja je slika 14, gde je tačno
23 prikazano gde se nalazi.

24 P: Da li je general Škrbić, koji je bio pomoćnik komandanta u Glavnom
25
26
27
28
29
30

1 štabu Vojske Republike Srpske, da li je on imao saznanja, da li je on poznavao
2 hijerarhiju u vojsci?

3 O: Tu sam sličnu dužnost i ja obavljao u Vojsci Jugoslavije i general
4 Krstić je po službenoj dužnosti bio odgovoran i znao je to, a i znam lično da je
5 izuzetno dobar poznavalac organizacije i hijerarhije.

6 P: Da li ste Vi rekli general Krstić, oprostite?

7 O: Škrbić.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Morate ponoviti, generale, jer Vas
9 prevodioci nisu čuli.

10 SVJEDOK: Hvala. Sličnu dužnost sam i ja obavljao u Vojsci Jugoslavije. I
11 dužnost koju je general Škrbić u Vojsci Republike Srpske obavljao, on je odlično
12 znao i poznavao i bio odličan stručnjak za organizaciju.

13 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]

14 P: Sticajem okolnosti je, eto, pomenuto ime generala Krstića. Znamo da
15 je u julu 1995. godine general Krstić bio na isturenom komandnom mestu u Žepi.
16 Kada je on bio na tom komandnom mestu u Žepi, da li je on još uvek bio komandant
17 Drinskog korpusa?

18 O: To je istureno komandno mesto... istureno komandno mesto Drinskoga
19 korpusa. Ja mislim da prvi put kad je otišao na to istureno komandno mesto da
20 nije bio komandant korpusa, da je on negde bio... ne znam tačno, nisam datum,
21 ovaj, zapisao.

22 P: A kada je postao komandant korpusa, da li je činjenica da je on bio
23 na isturenom komandnom mestu, da li je ta činjenica značila da on više nije
24 mogao da vrši svoju funkciju komandanta?

25 O: Komandant bilo koje jedinice svoju funkciju vrši sa bilo kog mesta u
26
27
28
29
30

1 njegovoj zoni. Prema tome, i tada je vršio dužnost i kad je bio na pozadinskom
2 komandnom mestu, kad je bio u pokretu, kad je bio u jedinici - uvek je bio
3 komandant i vršio dužnost komandanta.

4 P: A da li se situacija generala Milovanovića, koji se nalazio na
5 isturenom komandnom mestu u zapadnoj Bosni, da li se ona razlikovala, ta njegova
6 situacija, od situacije generala Krstića?

7 O: Nikako se nije razlikovala i najbolje se vidi da je uspešno obavljao
8 svo vreme dužnost načelnika štaba. On je načelnik štaba i na isturenom komandnom
9 mestu, u pokretu, na pozadinskom komandnom mestu, ili bilo gde na teritoriji
10 Republike Srpske.

11 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Sada bih htela da Vam pokažem dokazni
12 predmet P3312.

13 P: Radi se o izveštaju koji ste juče videli pod brojem P486, osim što
14 ova verzija ovde ima prevod na B/H/S.

15 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Treba mi stranica 18 u engleskoj
16 verziji, odnosno 19 na B/H/S-u. Na B/H/S-u to je sasvim u dnu stranice, trebaju
17 mi pasusi 88 i 89.

18 P: I pročitacu Vam ta dva pasusa:

19 "Vladine snage su počinile kršenja Ženevskih konvencija, kada su odbile
20 dopustiti evakuaciju civilnog stanovništva iz Srebrenice, pokušavajući ih tako
21 upotrebiti kao živi štit. Civili moraju biti zaštićeni od onoga što bilo njihove
22 ili neprijateljske snage smatraju vojnom nuždom.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 "Postoje ozbiljne optužbe protiv vladinih snaga u vezi sa ofanzivom koju
2 su preduzele između decembra i januara 1993. godine. Činjenice se mogu proveriti
3 samo na osnovu neutralne istrage u prisustvu međunarodnih posmatrača."

4 Da li događaji koji se opisuju u ova dva pasusa imaju veze sa brojem
5 ljudi koji su se nalazili u Srebrenici u proleće 1993. godine? Dakle, reč je o
6 1993. godini.

7 O: Da. Ima veze sa tim brojem. Ima veze sa tim postupanjima u to vreme.
8 Ima veze zastu... postupanjima posle tog vremena, i to je ono što sam ja na
9 nekol'ko mesta rekô u... a... ekspertskom radu i što sam ponovio ovde i što sam
10 ponovio kako se moraju istraživati uzroci...uzroci i posledice.

11 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Sada bih htela da Vam pokažem dokazni
12 predmet 5D1427. To je direktiva predsednika republike od 6. avgusta 1994.
13 godine.

14 P: Najpre, da li Vam je bilo poznato da je predsednik republike izdavao
15 i druge direktive, a ne samo vojne direktive?

16 O: Nisam, ovaj, znao, nisam čitô, ali imô je osnov da izdaje i druge
17 direktive.

18 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Molim da se sada svedoku pokaže 2.
19 stranica ovog dokumenta.

20 P: Pošto ovaj dokument nije preveden, molim Vas da pročitate 4. tačku
21 ovog dokumenta.

22 PREVODITELJICA: Napomena prevodioca: molimo da čitate sporo.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: "Obavezuju se predstavnici skupština opština i izvršnih odbora
2 opština da odmah postupe po ovoj direktivi, a Vlada republike da neposredno
3 prati, usmerava, redovno informiše o provođenju naloga iz ove direktive."

4 P: S obzirom na ovaj pasus, da li predsednik republike, njegovi ministri
5 i savetnici, da li imaju ovlašćenja da konsultuju predsednike opština u vezi sa
6 sprovođenjem ove direktive?

7 O: Sa posebnom uredbom oni su uspostavili kompletan lanac informisanja i
8 oni su ostvarili konsultovanje, kontrolu i praćenje sa predsednicima skupština
9 opština i izvršnih odbora u opštinama.

10 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Sada bih htela da Vam pokažem dokument
11 6D324. /.../ Žao mi je, evo tražim pravi broj. Da li je to 6D324?

12 P: Vidimo da je ovo direktiva predsednika. Da li se može zaključiti na
13 osnovu ovog dokumenta da li je bilo direktiva koje su već bile usvojene ili je
14 tek trebalo da budu usvojene?

15 O: Ona direktiva je bila od 06.08.1994. godine. Ova je akt dvadeset i
16 neki osmi 1994. godine, što znači da je ova službena beleška napravljena na
17 osnovu postupanja po direktivi. Odnosno, radnja je bila postupanje po direktivi,
18 a sadržaj radnje se vidi da je malo izašao iz njihovih nadležnosti.

19 P: Puno Vam hvala. Nemam više pitanja.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

21 Sudija Kwon, imate li Vi pitanja? Ostale sudije?

22 Dakle, generale, na kraju smo priveli ovo kraju. U ime svojih kolega
23
24
25
26
27
28
29
30

1 želim da Vam se zahvalim što ste imali strpljenja, došli i ostali ovako dugo
2 ovde kako biste završili svoje svedočenje. I u ime svih prisutnih želim Vam
3 sretan put kući.

4 SVJEDOK: Hvala i Vama. Želim Vam puno uspeha u radu.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

6 Gospodine Josse, ovo je sada trenutak istine za Vas. Koji je Vaš stav?

7 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, naš stav je sledeći. Mi ne
8 nameravamo da pozovemo kao svedoka generala Kovačevića - to Vam mogu potvrditi.
9 Mislim da je malo verovatno da pozovemo bilo koga da svedoči. Kao rezultat
10 dodatnog ispitivanja koje smo upravo čuli od ovog svedoka, mi bismo hteli da
11 razmotrimo da li želimo da dodamo još nekog svedoka na svoj spisak. Međutim,
12 očigledno je, to se neće dogoditi u najbližoj budućnosti.

13 Prema tome, ja ne želim ovde da opstruiram rad. Međutim, realno
14 govoreći, Odbrana generala Pandurevića trebalo bi da može da počne u ponedeljak.
15 Moguće je da još nešto možemo sada uraditi, u narednih šest minuta. Ustvari,
16 radi se o tome da li mi uopšte ovde imamo pravo da sada dajemo uvodnu reč.

17 Ako mi dopustite samo nekoliko trenutaka.

18 Evo da kažem, Sudsko veće treba, naravno, da pogleda pravilo 84, koje
19 govori o uvodnim rečima. Mi imamo nekoliko koje možemo ponuditi kao alternativu.
20 Kao prvo, pravilo predviđa mogućnost da se takva izjava dâ na početku izvođenja
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 dokaza jedne strane, nakon uvodne reči tužioca. U momentu kada Obrana ne zna da
2 li će izvoditi dokaze - a, naravno, moguće je da do toga neće doći - u takvim
3 okolnostima optuženi posredstvom svog branioca ima pravo da dâ svoju uvodnu reč.
4 A mi pitamo: kako je moguće da optuženi koji želi da odloži svoje pravo na
5 uvodnu reč do faze kada Odbrana počinje da izvodi dokaze, zbog čega bi se njemu
6 uskratilo takvo pravo da dâ svoju izjavu u takvim okolnostima?

7 Naš drugi argument, možda važniji, je sledeći: mi smo ustvari već izveli
8 dokaze. I, kao prvo, mi smo izveli čitav niz dokaza posredstvom velikog broja
9 svedoka koje je ovo Sudsko veće saslušalo u poslednje dve i po godine. I, iznad
10 svega ostalog, mi tvrdimo da smo pozvali svedoke u svom predmetu putem Đukića i
11 njegove izjave, po pravilu 92^{quater}. Naravno, mi uviđamo da se ta izjava ipak
12 može shvatiti kao izvođenje dokaza.

13 Pre nego što pređem na treću alternativu, da kažem treći argument. Nama
14 onemogućiti da damo uvodnu reč, ne samo da bi bilo nepravedno, već bi bilo
15 naročito nepravedno s obzirom na to da smo mi taj problem mogli izbeći, na
16 primer tako što smo pozvali neke svedoke koji bi svedočili o karakteru
17 optuženog. Taj svedok bi ispunio sve zahteve koji se nameću eventualnim tim
18 pravilom. Mi tvrdimo da ne bi trebalo da nam se uskrati to pravo da damo izjavu
19 zbog te činjenice.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 I na kraju, i možda pre svega, ono što mi hoćemo da kažemo je da je
2 ustvari prigovor tužioca sitničav. Da je Odbrana Gverova - osim u pitanjima o
3 kojima sam već govorio - se odlučila da izvede malo ili nimalo dokaza. I mi
4 nećemo opterećivati sada ovaj Sud o tome. Međutim, mi molimo da nam se dopusti
5 taj jedan sat i mislimo da bi uskraćivanje toga u ovoj fazi bilo - kao što sam
6 već rekao - sitničavo, naročito s obzirom na to koliko smo malo sudskog vremena
7 mi utrošili.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Josse. Gospodine
9 McCloskey, molim Vas da budete kratki, obzirom da je gospodin Josse već
10 iskoristio skoro pet minuta od ovih šest koje imamo.

11 G. McCLOSKEY: [simultani prijevod] Pa, ja mislim da on zna razlog zašto
12 se ovakva odluka donosi na početku, jer Odbrana može odlučiti da to učinim, a
13 Odbrana to radi svakoga dana. Zato je pravilo i formulisano na taj način.

14 Ako čekate do kraja, jedino što tada možete učiniti je da iznosite
15 argumente o svojoj odbrani. S druge strane, mene veoma interesuje šta će on to
16 nama reći u odbrani. Možda bi mogao u jednom minutu da nam to kaže. Međutim,
17 ukoliko bi nam on ovde iznosio zbog čega njegov klijent nije kriv i u čemu je

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 njegova odbrana, ne radi se o tome. Ne treba to raditi. Prema tome, ukoliko on
2 želi da iskoristi preostali minut da nam dâ jedan kratak prikaz onoga što će
3 kasnije uslediti - ja sam vrlo zainteresovan.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Gospođo Fauveau?

5 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Časni Sude, u ovom slučaju radi se o
6 više optuženih. Ja ne znam šta je to o čemu moj kolega želi da govori. Međutim,
7 to bi moglo uticati na iznošenje mojih dokaza. Jedino na što bih htela da ukažem
8 /?skrenem/ pažnju je ono što je rekao Gverov branilac na 25. stranici u 3. redu.
9 On je rekao:

10 "Ja mislim da sam već izveo dokaze."

11 To je pitanje o kome treba govoriti u završnoj reči. A dopustiti mom
12 kolegi da sada diskutuje o dokazima koji su izvedeni, a ne dopustiti drugim
13 optuženima da to isto učine, mislim da bi to bilo krajnje nepravično prema
14 drugim optuženima. Dakle, ne radi se samo o formalnom prigovoru.

15 G. McCLOSKEY: [simultani prijevod] Časni Sude, samo još jedan argument.
16 Siguran sam da je branilac svestan da postoje i druga pravila koja omogućavaju
17 davanje izjava. Prema tome, oni nisu sasvim onemogućeni u toj nameri da daju
18 iskaz ili izjavu, ili bar da neko dâ iskaz ili izjavu.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

20 [Sudije vijećaju]

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Josse - a i svima ostalima
2 ovo upućujem - mi smo o ovome razgovarali jutros, ja sa mojim kolegama, i još
3 uvek nismo doneli odluku o tome kako dalje da nastavimo. Prema tome, nećemo
4 danas saopštiti svoju odluku. Međutim, ja sugerišem sledeće - kao bivši mladi
5 izviđač - budite spremni za ponedeljak, u slučaju da odlučimo da Vam dopustimo
6 da date svoju izjavu. A mi ćemo o tom pitanju odlučiti odmah u ponedeljak
7 ujutro.

8 G. JOSSE: [simultani prevod] Hvala, ja ću svakako biti spreman na to.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala. Prijatno večer i
10 nastavljamo sa radom u ponedeljak ujutro u 9.00h.

11 ... Sjednica završena u 19.02h.

12 Nastavak zakazan za ponedjeljak,

13 26.01.2009., u 09.00h.

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30